

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:

We Lwowie miesięcznie . . . 4.50
z dostawą do domu . . . 5.—
na prowincji . . . . . 5.—
za granicą . . . . . 8.—

20 Cena egz. pojedyn.
w całej Polsce
groszy

NAKŁADEM LUDOWEGO SPÓŁDZ. TOW. WYDAWNICZEGO WE LWOWIE
REDAKCJA I ADMINISTRACJA: LWÓW, UL. SYKSTUSKA L. 21.
Telefon nr. 24. — Czek P. K. O. Nr. 142176.

Z dnia

NIEPRAWDZIWA INFORMACJA

Undowskie „Dilo” zamieściło sprawozdanie z konferencji, jaka się odbyła we Lwowie ubiegłej niedzieli, w której wzięli udział delegaci USPD i PPS. Niewiadomo tylko, na jakiej podstawie informuje, że tow. Hausner był odosobniony w swoich poglądach na sprawy, będące przedmiotem obrad. Otóż stwierdzamy, że informacja ta nie jest zgodna z rzeczywistością. Jest tylko prawdą, że tow. Hausner w dyskusji postawił szereg pytań zasadniczej natury, na które otrzymał pozytywną odpowiedź i wszystkie decyzje konferencji powzięła jednomyślnie. Tak doniosła konferencja nie mogła pozostawić po sobie żadnych niedomówień.

Dlatego i sanacyjne „Słowo Polskie” niepotrzebnie się cieszy, że porozumienie socjalistów ukraińskich z polskimi wyklucza dla PPS możliwość współdziałania z demokracją polską w walce z faszyzmem i dyktaturą. Nic podobnego. Na konferencji była o tem mowa i sanatorzy nie mają wcale powodu do zadowolenia.

Kryzysowe pensje

Przed paru dniami podaliśmy za „Wieczorem Warszawskim” wykaz „bajecznych pensyj pobieranych przez sanatorów w różnych przedsiębiorstwach i bankach państwowych. W związku z wyjawieniem przez prasę opozycyjną bajecznych poborów w okresie kryzysu, agencja „Iskra” ogłosiła w prasie sanacyjnej „sprostowanie”, według którego pobory gen. Maciszewskiego, delegowanego z ramienia BGK prezesa do rady zarządzającej zakładów przemysłowych Scheiblera i Grohmana wynoszą 60 tysięcy zł. rocznie, a nie 140 tys.

Sprostowanie sanacyjne przemilcza „wstydliwie” pobory wiceprezesa Banku Gospodarstwa Krajowego p. Stefana Starzyńskiego. Prasa opozycyjna podała, że pobiera on oprócz dodatków — około 100 tysięcy zł. rocznie. „Sprostowanie” mówi tylko, że p. Starzyński bierze „znacznie mniej”...

Co do prezesa Banku Polskiego p. Wł. Wróblewskiego, to sanacyjna „Iskra” stwierdza, że „pobory jego nie przekraczają 108.000 rocznie”. Pensja zaś naczelnego dyrektora wytwórni uzbrojenia p. Wierzejskiego, według „Iskry” wynosi 4.000 zł. miesięcznie.

Jak widzimy, to w okresie szalejącego kryzysu gospodarczego, w biednej Polsce w chwili, gdy ubezpieczonym w ZUPU bezrobotnym pracownikom umysłowym skraca się okres świadczeń i nie wypłaca zasiłków, gdy masy bezrobotnych giną z głodu, a inwalidom i wdowom obcina się kilkunastozłotowe pobory — w tym ciężkim czasie są u nas ludzie pobierający roczne pensje idące w setki tysięcy złotych! Ci mogą kryzys przetrwać, ale czy przetrwa go społeczeństwo, lud roboczy?

Również co do pensji dyrektora zakładów w Mościcach b. min. sanacyjnego p. inż. Kwiatkowskiego, któremu, jak wiadomo p. min. Zarzycki wyraził gotowość podwojenia poborów — pojawiło się w „Kurjerku” wyjaśnienie, a mianowicie, że podana przez min. Zarzyckiego cyfra 4.283 zł. poborów odnosi się do roku

Wymowa sprawozdania szkolnego

Mamy przed oczyma sprawozdanie VI krakowskiego gimnazjum państwowego w Podgórzu za rok 1931/32, gdzie ster „wychowania państwowego” dzierży p. Antoni Artymiak, spowinowacony ponoć z rodem pp. Pierackich.

Ileż wyczytać można z takiego sprawozdania, jeżeli się ma w pamięci niedaleką przeszłość — ówczesne kwalifikacje naukowe dyrektorów szkolnych. A w spisie ciała pedagogicznego wymieniane bywały ich tytuły, zdobyte pracą naukową i zasługami pedagogicznymi.

Dla porównania wzięliśmy skład grona nauczycielskiego gimnazjum św. Anny — u progu niepodległej Polski. Przy nazwisku ówczesnego dyrektora Leona Kulczyńskiego widnieje: dr. fil. członek Rady szkolnej krajowej, docent Uniw. Jagiell., członek Kom. Akademii krakowskiej do badania historii literatury i oświaty w Polsce itd.

Inaczej zabrzmiały tytuły — dziś roztańczone: W rozpatrywaniu przez nas sprawozdaniu gimn. VI czytamy na czele listy nauczających:

Artymiak Antoni p. o. dyrektora (posiada prawo do tytułu profesora) oficer rez. WP. (Przy obowiązkowej służbie wojskowej, co to za tytuł? — Przyp. Red.), oficer Związku strzeleckiego, posiadacz odznaki „Krzyż Wyzwolenia Krakowa” (Krzyżem tym dekorował... „komandor” tej odznaki p. Pachonki. Przyp. Red.).

Z przeszłości służbowej dyrektora cytuje sprawozdanie, iż uprzednio zajmował stanowisko nauczyciela gimn. państwowego w Krotoszynie w Wielkopolsce — gdzie podobno uchodził za endeka — następnie był profesorem w Nowym Sączu, a przed objęciem placówki krakowskiej — dyrektorem gimn. państwowego w Miechowie.

Sprawozdanie chlubi się tem, że:

„Wszystkie środki i zabiegi wychowawcze, urabiały wychowanków na solidnych i uświadomionych obywateli, oddanych pracy dla Państwa, nie podlegających dążeniom do „rozszczepienia pojęć interesów narodu z jednej strony, a interesów państwa z drugiej”.

Toteż w klasach wyższych „szczególną poczytnością cieszą się pamiętniki (?) p. Marszałka Józefa Piłsudskiego”.

„Pamiętniki” — to poślizgnięcie się pióra; chodzi tu, zapewne, o zbiorowe wydawnictwo pism... O ile uczniowie zaczytują się „pamiętnikami” — biblioteka nauczycielska na pierwszym miejscu wśród prenumerowanych wydawnictw periodycznych wymienia w sprawozdaniu: „Zrąb”.

Wśród tematów wypracowań z języka polskiego znajdujemy:

Wykazać, że trud życia Marszałka Józefa Piłsudskiego jest wspaniałym potwierdzeniem Jego słów: „Piękno życia jest tylko w pracy”.

W rubryce z działalności samorządu szkolnego obszerniej zajmuje się sprawozdanie opisem, jak „ochotnie i gorliwie” zajęli się uczniowie urządzeniem obchodu imienin marszałka.

Sprawozdanie szczyli się tem, że hufiec gimnazjum VI. otrzymał w r. 1932 pochwałę od komendanta przysposobienia wojskowego za wytrwałą i owocną pracę. Gimnazjum brało udział w zawodach strzeleckich przyczem odznakę I i II stop.

1932. W liście do p. Prystora p. Kwiatkowski ma stwierdzić, że obecnie jego pensja zasadnicza wynosi „tylko” 3.240 zł., a do tego premja ruchoma (średnia) 567 zł. i że prócz tego żadnych świadczeń pieniężnych nie otrzymuje. Oczywiście, otrzymuje je jeszcze w naturze. Mieszkanie, opał, światło itd. Z tej pensji jeszcze musi p. Kwiatkowski płacić ubezpieczenia i podatek...

Jakże biedni są ci panowie sanatorzy! Pomyslcie sobie ubezpieczeni w ZUPU i wy wszyscy bezrobotni!

nia prócz kilku uczniów zdobył i sam p. dyrektor Artymiak.

W wychowaniu zatem, które dziś zwie się państwowem, uwzględniano szeroko kull „centralnej figury”, sprawy sportowe i ewentualne stwarzanie narybku dla Związku strzeleckiego. Te zabiegi wycierają z każdej stronicy sprawozdania.

Niegdyś każde doroczne sprawozdanie szkolne zawierało rozprawę naukową jednego z profesorów. Tu nie widzimy tego wcale: dawny zwyczaj idzie w zapomnienie. Szkoła szuka chwały gdzie indziej.

Ogólne słycać narzekania, iż maturzyści obecni prezentują się słabo (nie na punkcie mięśni). Szkoła zawiele ma innych zadań i trosk. Wraz z tem jej poziom naukowy spada ponoć w dół — nie szybkimi krokami, lecz skokami narciarskimi, że po porównaniu sięgniemy do sportu.

Kapitałna kapituła

Kapituła metropolitalna wileńska podała do publicznej wiadomości oświadczenie, mające przynajmniej narazie uspokoić opinię publiczną co do losu gobelinów katedralnych. Otóż kapitałnem jest w tem oświadczeniu to, co czytamy w punkcie siódmym, że

„żaden z jej (t. j. kapituły) członków nikomu nie mówił tego, że kapituła postanowiła wyzbyć się gobelinów i wywieźć je za granicę i że Rzym zastrzegł sobie prawo pierwokupu; takiego bowiem zamiaru dotąd nie było.

Sam arcybiskup wileński Jalbrzykowski oświadczył deputacji wileńskich zrzeszeń artystycznych, iż narazie jeszcze gobelinów się nie rusza, że jednak będą musiały ulec sprzedaży, na co już uzyskana została zgoda premjera... Później redaktor „Słowa”, p. Mackiewicz skorygował, że pozwolenia na sprzedaż udzielił nie p. Prystor, lecz min. wyznań i oświaty, p. Jędrzejewicz, co zresztą słyszał z jego własnych ust. I po tem wszystkim kapituła dziwi się, kto wymyślił wersję o zamierzonej sprzedaży gobelinów!

Cheemy przy tej okazji zwrócić uwagę na jeden faktik: W sprawie gobelinów wileńskich nie zauważyliśmy poruszenia w „Czasie”: metropolita — rząd — to niewygodna sytuacja... Co innego gdyby już zdzierano na wywóz arasy wawelskie...

Tymczasem nawet pułkownikowska „Gazeta Polska” porywa się do obrony owych zabytkowych tkanych obrazów katedry wileńskiej, pisząc:

„Arasy nasze były kiedyś szkołą dla ludzi. Kościół był księgą. Fundacja Sapiehów (z r. 1664) stała się narodowym dobrem i dlatego sprawa gobelinów nie może być jedynie sprawą kapituły czy kurji. Gobeliny te są bez ceny. Rozumie to już nietylko elita, zaczynają to rozumieć i masy w narodzie”.

Przeciwko min. Michałowskiemu

Klub senacki PPS nie wziął udziału w ostatnim posiedzeniu komisji budżetowej, na którym omawiany był budżet min. sprawiedliwości. Jeszcze w czasie ubiegłej sesji senackiej klub PPS złożył deklarację, że nie obraduje wspólnie z ministrem, na którego rachunku zapisany jest Brześć, a ostatnio postępowanie ministra Michałowskiego w sprawie wyroków śmierci z tytułu sądów doraźnych stanowisko to jeszcze umocniło. Takiesamo stanowisko zajął senacki klub ludowy.

**Czas odnowić przedpłatę
na luty**

Konferencja lwowska

W niedzielę odbyła się wspólna Konferencja przedstawicieli Polskiej Partii Socjalistycznej i Ukraińskiej Socjalno-Demokratycznej Partii. Na Konferencji tej uchwalono jednomyślnie:

„bezwzględną konieczność stałej i zorganizowanej współpracy obydwu partii socjalistycznych”.

Współpraca stała będzie odtąd istniała. W ten sposób dokonany został duży krok na drodze ku wzajemnemu zbliżeniu polskiego i ukraińskiego ruchu socjalistycznych, pośrednio zaś i na drodze ku jednolitemu frontowi całego obozu socjalistycznego w Rzeczypospolitej.

Kierownictwo Polskiej Partii Socjalistycznej przypisuje znaczenie szczególne w sytuacji obecnej właśnie współpracy P. P. S. i U. S. D. P. Na „odcinku” ukraińskim sprawy narodowościowej w Państwie Polskim fala nienawiści narodowej wyraziła najwięcej bodaj spustoszeń: narodowo - demokratyczne pojmowanie zagadnienia ukraińskiego ogarniało w latach ubiegłych bardzo szerokie kręgi społeczeństwa polskiego na ziemiach t. zw. województw południowo - wschodnich, odbijało się silnie na polityce państwowej, pozostało prawie nietknięte i w okresie „sanacyjnym”.

Ale obóz „sanacyjny”, stosując do tego zagadnienia swoje znane „metody”, — zaostrzył je odpowiednio i — koniec końców — wpędził, bez żadnej przesady, w głąb „ślepego zaułka”.

Z drugiej strony rosły równoległe prądy skrajnie nacjonalistyczne w społeczeństwie ukraińskim. Dzisiaj po doświadczeniach jesieni r. 1930 i po... ostatnich zdarzeniach, byłoby rzeczą śmieszna traktować te prądy, jako owoc intrygi czy „złobliwej propagandy” ukraińskiej emigracji w Berlinie albo w Pradze czeskiej; takie „rozumienie” historii można o fiarować bez reszty gronu przyjaciół „I. K. C.” Wzrost skrajnie nacjonalistycznych nastrojów w młodym pokoleniu społeczeństwa ukraińskiego jest zjawiskiem masowym, a więc nie jest zjawiskiem sztucznym; obóz „sanacyjny” zasiewał szkodliwą „oddnośną” ziarno; plony zbiera, niestety, cały naród polski; a nie mało wszak ziaren pozostało i ze śpicherzy tradycyjnych narodowej demokracji. Co przeciwstawia takiemu stanowi rzeczy wspólna koncepcja P. P. S. i U. S. D. P.?

Przeciwstawia zasady następujące:

1) idea zorganizowanego współzycia narodów musi zastąpić ideę ustawicznej „walki o narodowy stan posiadania”;

2) ukraińskie masy pracujące w granicach Rzeczypospolitej Polskiej są zainteresowane bezpośrednio w rozwoju walki polskich mas pracujących o Socjalizm, o demokrację, o wolność;

3) a zatem winny brać udział czynny w tej walce;

4) U. S. D. P. nie rezygnuje, rzecz prosta, przez to ze swego zasadniczego stanowiska w sprawie niepodległości Ukrainy, jako jedynego istotnego rozwiązania historycznego problemu ukraińskiego, a P. P. S. nie czuje się skępowana w swojej bieżącej taktyce politycznej.

P. P. S. widzi w znanym programie autonomii ziem Rzeczypospolitej o większości ukraińskiej metodę organizowania zgodnego współzycia. Rozwijanie rozwoju stosunków polsko - ukraińskich na drodze dziejowej współpracy mas pracujących obydwu

Za kulisami Konferencji Rozbrojenlowej

Już blisko rok obraduje w Genewie międzynarodowa Konferencja Rozbrojeniowa. Tak długie obrady nie wróżą dodatniego wyniku. Po długotrwałych badaniach ekspertów w rozmaitych komisjach nastąpi ugodnienie stanowisk t. zw. kompromis, a w rezultacie nic. Rodzą góry, a urodzi się mała mysz. W ustroju kapitalistycznym, a tembardziej wobec istnienia wielkiego i żywotnego organizmu socjalistycznego, państwa burżuazyjne nie rozbroją się. Istnieje jednak grupa idealistów, która ulega odmiennym złudzeniom. Przypatrzmy się, kto i w jaki sposób paraliżuje ich wysiłki?

Francuski koncern przemysłu wojennego Schneider - Creuzot zakupił ostatnio większość akcji dziennika „Journal de Geneve”. Dziennik ten, wychodzący w mieście pokonuje zalicza się do pierwszorzędnych i niejednokrotnie wywiera wielki wpływ na przebieg rozmaitych konferencji, zbierających się w Genewie.

Sir John Simon, jedyny delegat Anglii na konferencję rozbrojeniową, jest jednym z najgłówniejszych akcjonariuszów towarzystwa Imperial Chemical Industries. Towarzystwo to stanowi łącznik pomiędzy angielskim trustem chemicznym a największym brytyjskim koncernem przemysłu wojennego — Vickers - Armstrong. Imperial Chemical Industries (skrót ICI) zajmuje się badaniami teoretycznymi i produkcją gazów trujących. O znaczeniu ICI świadczy fakt, że rząd angielski gwarantuje zarówno wartość nominalną akcji tego towarzystwa, jak i dywidendy od akcji do sumy 5.500.000 funtów sterlingów. Na czele, jak wyżej

napisaliśmy, stoi sir John Simon właśnie jedyny delegat Anglii na konferencję rozbrojeniową.

ICI współpracuje z Vickers - Armstrong nad przygotowaniem wojny. Współpracę reguluje tajne porozumienie, w myśl którego współpraca ta „winna pójść w kierunku realizacji tych zdań, jakie zostaną uznane za wskazane w danym czasie przez odpowiedzialnych członków rządu Jego Królewskiej Mości”. Sprawa jest jasna. Zadania i cele produkcji będzie określał brytyjski minister wojny.

Wśród głównych akcjonariuszów ICI znajduje się również angielski minister skarbu Mr. Neville Chamberlain (11.747 akcji).

Przyjaźń rządu angielskiego z towarzystwem Vickers - Armstrong była znana jeszcze przed wojną. Statystyki giełdowe z wiosny roku 1914 wykazują gorączkowe ożywienie w handlu akcjami przedsiębiorstw przemysłu wojennego. Przedstawicielem posiadaczy listów zastawnych towarzystwa Vickers - Armstrong był wówczas Lord — kanclerz Sandhurst, do niedawna podsekretarz stanu w ministerstwie wojny. Zaś głównym udziałowcem koncernu był minister kolonii Rt. Hon. Lewis Harcourt.

Wyliczenie pozostałoby niepełne, gdyby nie wspomnieć nazwiska tajemniczego Greka, Bazylego Zaharoffa, zaprzyjaźnionego serdecznie z Lloyd Georsem, ministrem amunicji a później premierem. W roku 1917 zaistniała możliwość zawarcia pokoju na skutek interwencji Sta-

nów Zjednoczonych. Przed powzięciem decyzji Rząd angielski polecił swemu ambasadorowi w Paryżu Lordowi Bertie zasięgnąć opinii Zaharoffa. W swoim dzienniku zapisał Lord Bertie pod datą 25 czerwca 1917 roku: „...widziałem Zaharoffa. Jest stanowczo za tem, aby wojnę prowadzić do końca”. Oczywiście, — działo się to przecież w „pełnym sezonie”.

Obecnie stosunki zmieniły się o tyle, że wśród akcjonariuszów Vickers - Armstrong spotykamy inne nazwiska, a mianowicie Lorda Hailsham, obecnego ministra wojny, Rt. Hon. Johna Gilmour, obecnego ministra rolnictwa i Rt. Rev. Dr. Carr, Lorda — biskupa z Hereford. Szczególnie dziwną wydaje się rola tego ostatniego udziałowca.

Według obliczeń wydał cały świat na zbrojenia w kryzysowym roku 1931 sumę 39 miliardów 200 milionów złotych. Oto dochody przemysłu wojennego.

Chodźmy na cmentarze. W Anglii znajduje się 725.000 mogił wojennych, w Austrii — 120.000, w Belgii — 18.100, w Czechosłowacji — 93.000, we Francji — 1.055.174, w Polsce — 567.610, w Rumunii — 400.000, na Węgrzech — 80.000. W jednej mogile leży niejednokrotnie kilkunastu poległych (w Polsce razem 1.300.000). Brak cyfr odnoszących się do Czarnogóry, Bułgarii, Jugosławii, Łotwy, Niemiec, Rosji i Włoch. To pamiętliki wojenne.

Na każdym poległym zarobił przemysł wojenny 12.000 dolarów.

Feliks Mantel

Przed walką o umowę zbiorową w przemyśle włókienniczym

Stanowisko włóknarzy łódzkich

Przed paru dniami w sali Rady Miejskiej w Łodzi, odbyło się zebranie oddziałów klasowego Związku Włókienniczego. Zebranie to było zwołane w celu omówienia sytuacji w przemyśle włókienniczym, w związku z walką o umowę zbiorową — i wywołało wielkie zainteresowanie wśród włóknarzy.

Tow. Szczerkowski wygłosił dłuższy referat, w którym omówił stanowisko związku w sprawie wysuniętych żądań. M. in. referent twierdzi, że obecną ciężką sytuację w przemyśle, spowodowaną kryzysem, kapitaliści bezwstydnie wykorzystują wszelkimi sposobami, w celu obniżenia płac i pogorszenia warunków pracy (jak niepłacenie za postoje, godziny nadliczbowe, niendzielanie urlopów i t. p.). Na porządku dziennym jest wyrzucanie delegatów z fabryk — i to za to, iż mają odwagę bronić spraw robotniczych. Tym wszystkim bezprawiom i gwałtom kapitalistów musimy wypowiedzieć bezwzględną walkę.

Obecnie na czoło wysuwa się sprawa walki o umowę zbiorową na warunkach z r. 1928, obejmującą cały przemysł włókienniczy.

Wywalczenie umowy zbiorowej będzie miało wielkie znaczenie dla włóknarzy, stwarzając podstawę prawną w zakresie warunków pracy i płacy robotników. Zawarcie umowy — to jeszcze

narodów zamiast drogi zmagania się dwóch nacjonalizmów — to jest zadanie główne — i zadanie wspólne — P. P. S. oraz U. S. D. P.

Mieczysław Niedziałkowski

nie wszystko. Ważnem jest, aby umowa była honorowana i ściśle wykonywana, co nastąpi tylko wtedy, gdy pozostanie silna i karna organizacja zawodowa.

Tow. Szczerkowski stwierdza, że dotychczasowe obronne walki strajkowe nie dały należytego rezultatu; że wobec tego staje przed nami konieczność przeprowadzenia jednolitej generalnej walki w całym przemyśle włókienniczym, pod naczelnym kierownictwem klasowego Związku włókienniczego.

Aby walka o umowę zbiorową była zwycięska, musimy podwoić szeregi Związku; musimy włożyć na członków obowiązki, aby we wszystkich fabrykach, tam, gdzie niema delegatów związkowych, powołać mężów zaufania. Robotnicy wszystkich fabryk muszą nawiązać kontakt ze Związkiem, by przygotować się do walki.

Prasa „sanacyjna”, wroga klasie robotniczej, podsuwa myśl, że akcją powinna kierować Komisja związkowa łącznie aż do Z. Z. Z. Na taką Komisję związkową zgodzić się nie możemy. W tych dniach otrzymaliśmy od centrali Z. Z. Z. z Warszawy list w sprawie powołania wspólnej komisji kierowniczej dla przeprowadzenia akcji włóknarzy. Komitet wykonawczy naszego związku propozycję tę odrzucił, wychodząc z założenia, że związki Z. Z. Z. zostały powołane w celu rozbijania klasowych związków zawodowych — i że związki te nie dają znaku życia na terenie przemysłu włókienniczego.

Stoimy na stanowisku, że walka może być należyście przeprowadzona tylko

pod naczelnym kierownictwem Związku klasowego — i chcemy wszystko uczynić, co jest w naszej mocy, aby walka ta wypadła zwycięsko.

W dyskusji nad referatem tow. Szczerkowskiego zabierał głos szereg delegatów. Nieomal wszyscy wskazywali na to, że walka o umowę zbiorową musi być przeprowadzona; że w okresie strajku dopuszczalna jest koordynacja z innymi związkami, ale bezwzględnie bez Z.Z.Z. Podkreślali oni, że naczelne kierownictwo musi należeć do związku klasowego — i przy Związku winny być powołane komisje strajkowe (o ile zajdzie potrzeba) we wszystkich miastach. O t. zw. „komitetach akcji”, propagowanych przez skrajną opozycję, robotnicy obecnie nawet słyszeć nie chcą. Między innymi przemawiali tow. taw.: Walczak, Zylmanowicz, Silczak, Goliński, Lenke, przedstawiciele „Widzewskiej Manufaktury” i t. d.

Jednomyślnie uchwalono rezolucję, w której stwierdzono, że obecny stan bezumowny wyzyskują kapitaliści w celu obniżania płac i pogarszania warunków pracy, że kres temu może położyć tylko zawarcie umowy zbiorowej, poza którą stać będzie silna, karna organizacja zawodowa. W rezolucji stwierdzono, że zebrani w całości akceptują żądania, przesłane przemysłowcom. Jednocześnie rezolucja wzywa szeroki ogół włóknarzy do wstępowania w szeregi Związku i do przygotowywania się do walki o umowę zbiorową.

Przyjęta rezolucja akceptuje w całości stanowisko, zajęte przez Zarząd Główny Związku klasowego.

Parlament niemiecki rozwiązany

Hindenburg podpisał dekret rozwiązujący Reichstag i rozpisyjący nowe wybory na 5 marca. Ponieważ rozwiązanie musi nastąpić z konkretnego powodu i to tylko raz użytego, podano więc za powód, że Reichstag nie był w stanie wyłonić większości zdolnej do podtrzymania rządu. To się okazało nieprawdą, ponieważ z centrum nie próbowano nawet poważnych rokowań a z bawarską partją ludową wogóle nie rozmawiano.

Jak się już fałszuje sens konstytucji, to od razu na grubszą skalę. Ma więc i Sejm pruski być rozwiązany. Wedle konstytucji pruskiej Sejm może się rozwiązać albo własną uchwałą albo na podstawie uchwały tzw. Rady stanu, w skład której wchodzi prezydent sejmu (Hitlerowiec Kerrl), premier pruski (socjalista Braun) i nadburmistrz Kolonii Adenauer (centrowiec). Gdyby ani jedna ani druga instancja na rozwiązanie nie zgodziła się, wówczas ma je dokonać dekret Hindenburga na podstawie — jak sami przyznają — interpretacji konstytucji tj. tamsamem „prawem”, jakim ustanowiono komisarza rządowego.

Jaki cel mają nowe wybory? Hugenberg chciał, aby wyborów wogóle nie rozpisano, lecz aby rządowi dano wolną rękę na cały rok. Na to Hindenburg nie zgodził się, zaś Hitler spekuluje na to, że przy pewnych „oudach” uda mu się powiększyć swoje i niemiecko-narodowe kadry o jakie 50 mandatów a w takim razie będzie miał większość bez potrzeby szukania poparcia u innych partji. A jeżeli — jak coraz natarczywiej donoszą — rozwiąże partję komunistyczną i w ten sposób wyeliminuje ją z udziału w wyborach, wówczas będzie miał większość murowaną i będzie mógł przystąpić do realizowania zapowiedzianego — na wzór Stalina — czteroletniego planu odbudowy gospodarczej, po której nastąpi „raj” w Niemczech. W każdym razie początek przeciw komunistom już zrobiony: zakazano im zebrań pod gołym niebem i w zamkniętych lokalach, obsadzono policją ich główną kwaterę: dom Lietknechta w Berlinie. Przy sposobności pozbyto się też mniejszości narodowych przez wydanie dekretu, że do wyborów mogą stanąć tylko ci kandydaci, dla których zgłoszenie kandydatury podpisze 60.000 wyborców. M. i. utracono w ten sposób możliwość uzyskania mandatu przez Polaków.

A tymczasem w całych Niemczech szaleje terror bojówek hitlerowskich, które wciąż prowo-

dują bojki z komunistami i socjalistami, z których skwapliwie korzysta rząd nietylko dla fabrykowania „męczenników” hitlerowskich ale i dla prześladowania swych przeciwników. To prowokowanie krwawych zająć ma wyraźny cel, chodzi o zyskanie pozoru dla rozwiązania partji komunistycznej, republikańskiej „Eiserne front”; w ostatniej konsekwencji do ogłoszenia dyktatury pod pozorem uratowania zagrożonego bezpieczeństwa publicznego.

JAK WYGLĄDA RZĄD RZEKOMEJ „PARTJI ROBOTNICZEJ”

Hitlerowcy nazywają się oficjalnie „partją robotniczą”, nawet z dodatkami „socjalistyczną”. Na czele jakiego rządu stanął wódz tej „partji robotniczej” Adolf Hitler? Rząd jego składa się z 10 ministrów, w tym jeden hrabia, trzech baronów i jeden ritter von.

A kto są pozostali pięciu bez tytułu szlacheckiego? Minister tzw. kryzysowy tj. zarządzający wszystkimi resortami gospodarczymi Hugenberg był naczelnym dyrektorem zakładów Kruppa w Essen, największego przedsiębiorstwa w Niemczech a może i w Europie, głównej fabryki armat dla cesarskich Niemiec. Minister pracy i opieki społecznej Seidte, przywódca „Stahlhelmu”, jest fabrykantem (ma fabrykę wód chemicznych w Magdeburgu) — pierwszy w Europie wypadek, aby minister pracy był pracodawcą. Poza tem Seidte jest zdeklarowanym monarchistą. Minister spraw wewnętrznych Frick jest urzędnikiem policji w Monachium i „wslawił” się jako minister Turynji tem, że zamianował Hitlera — wachmistrzem żandarmerji, aby go zrobić obywatelem niemieckim. Minister lotnictwa i tymczasowy minister spraw wewnętrznych Prus Goerung jest zawodowym oficerem — lotnikiem.

Kto więc reprezentuje w tym rządzie klasę robotniczą, której wyrazem ma być „partja robotnicza” Hitlera? Zdaje się, że tych 11 milionów Niemców, którzy puzy ostatnich wyborach głosowali na hitlerowców, trochę inaczej wyobrażali sobie swój rząd po zwycięstwie. Wtedy krzyżeli: dajcie całą władzę Hitlerowi dla dobra ludu pracującego! Dziś on tę władzę ma i używa jej w ten sposób, że wszystko wydał w ręce arystokratów, wielkich przemysłowców, urzędników policyjnych itd.

Magnaci węglowi kpią z rządu

W trakcie „rokowań” rządu z kartelami na temat obniżki cen i wbrew pogroźkom ministra przemysłu i handlu Zarzyckiego, kartel węglowy cofnął wszystkie rabaty, udzielane hurtownikom w sprzedaży węgla, przez co cena węgla w handlu detalicznym podnosi się o 3 do 5 złotych na tonnie. Równocześnie postanowił kartel ograniczyć wydobycie węgla.

Tyle narazie można zarejestrować „sukcesów” rządu w walce z kartelami. Zanim zapowiedziana przez ministra przemysłu i handlu ustawa kartelowa ujrzy światło dzienne, Lewiatan wykorzystuje sytuację i to na jednym z najważniejszych i szczególnie w obecnej porze najtrudniejszych do obrony odcinku: w ziemię węgiel być musi.

Początek, jak zwykle, robią baronowie węglowi, którzy też największy robią hałas o rzekome wielkie obciążenia świadczeniami socjalnymi itd. Cisami ludzie, którzy zawsze dają sygnał do redukcji płac, którzy na Śląsku i w Zagłębiach

przeprowadzają masowe redukcje robotników — cisami mają odwagę nałożyć na ludność nowy haracz. Bo co oni powiadają? Ze dokładają do eksportu, więc muszą sobie odbić straty na konsumcji wewnętrznej. A dlaczego są tak niedołężni, że pozwalają na obniżenie sobie cen i zabieranie rynków przez konkurencję angielską i niemiecką? Czy przemysł węglowy w Anglii i Niemczech ma może mniejsze koszty produkcji niż u nas? Całkiem przeciwnie, a mimo to nikt nie spróbuje tam samowolnie podwyższyć ceny. Rzecz prosta: tam przemysł węglowy ma także wpływ na i w rządzie, ale w granicach dobra publicznego, obejmujących zarówno interes konsumentów jak i górników. U nas zamiast dobra publicznego wysuwa się interes państwowy, który widocznie pokrywa się z interesem baronów węglowych, jeżeli BB beczynninie przypatruje się ich prowokacjom.

Nic Watykanowi nie zginęło

OSOBLIWE SPROSTOWANIE W SPRAWIE SZPIEGA GPU

KAP, czyli Katolicka agencja prasowa, przytacza zaprzeczenie organu papieskiego „Osservatore Romano”, iżby „jakiś agent bolszewicki” zrabował dokumenty, dotyczące propagandy nowej unji. Można wkońcu uwierzyć, że ów wysłannik GPU nie wyniósł ze sobą żadnych dokumentów... Jako sekretarz szefa tej propagandy, arcybiskupa d'Herbigny, mógł bowiem sporządzić odpisy, a nawet sfotografować wszystko, co wiadomości bolszewickiemu było potrzebne.

Uderzającym jest natomiast, że to „sprostowanie” przechodzi milcząc nad faktem, kim był ten „agent”, któremu prasa przypisała wykradzenie ważnych dokumentów i jak się nazywał; zawzięło się tylko na ów szczegół przywłaszczenia sobie przezeń papierów... Dodaje bowiem, że już poraz drugi rozpowszechnia się taką wiadomość

z innymi detalami i twierdzi, że jest ona „całkowicie fantastyczna”.

Ze takie historie o kradzieży dokumentów w biurach kongregacji „Pro Russia” powtarzają się w prasie różnojęzycznej — dowodzi jedynie, jak mało zaufania mają w świecie do ludzi, których arcybiskup d'Herbigny obiera sobie za narzędzie czy pomocników. I nic w tem dziwnego.

Iluż to wykojeńców liczy emigracja rosyjska — ludzi dawniej bogatych, a nie posiadających żadnego fachu. Dla takich ludzi może być wygodnym zaczepienie się o warsztat wyznaniowy d'Herbigny'ego na którym tworzy się nowy most, mający jakoby połączyć rosyjskie prawosławie z Watykanem. Gdzie Rzym, gdzie Krym? — to takich ludzi mało obchodzi. A jeżeli mogą od stron obu — i z Watykanu i z Kremla coś za-

robić?... I na to zdarzają się amatorzy...

Czy istotnie papież sądzi, że w dzisiejszych czasach można na serio podjąć jakąś szerszą akcję „unijną” w Rosji? — W Watykanie o tem, zapewne, nie myślą. — Więc pocóż stwarzać specjalny aparat dla spraw rosyjskich?

Dzieje się to w nadziei, że ustroj bolszewicki może kiedyś skrachować, a wtedy przyda się ów sztab „nawróconych” na unję z Rzymem, wiedzy dzisiejsi emigranci przypomniał sobie, że Watykan myślał nietylko o unji, ale ujmował się serdecznie i alarmował świat prześladowaniami episkopatu prawosławnego w Rosji sowieckiej.

Ale tu powracamy znów do przykrych afery szpiega GPU, ks. Daubnera. Właśnie on to wspólnie z głównym apostołem nowej Unji, d'Herbigny, wydał był — jak donoszą — dzieło po francusku, zajmujące się kościołem wschodnim i biskupami-wygnancami.

Te nazwiska współautorów pozostały w druku i żadne sprostowania ich nie wymażą.

UWAGI

ORGAN LEWJATANA KPI Z TWIERDZ BIUROKRATYZMU

W warszawskim „Kurjerze Polskim” znajdujemy taką ironiczną notatkę:

„...świąty Biurokracy obdarzył świat urzędniczy nowym podarunkiem, który nosi charakter pewnego rodzaju plagii.

Podarunek ma charakter niewinnej pozornie ankiety zatytułowanej: arkusz spisowy dla funkcjonariuszy i pracowników państwowych w służbie cywilnej. Nagłówki, rubryki i kwestjonariusze są tego rodzaju, że władze podobno zastanawiają się nad utworzeniem specjalnej komisji, która by opracowała komentarze, jak sobie z tem wszystkim dać radę”.

Organ Lewjatana pokpiwa sobie z ankiet i kwestjonariuszów, fabrykowanych w centralach warszawskich. Oczywiście: papier, druki — kosztu niepotrzebne, zabieranie czasu urzędnikom, naprawdę pracującym, przez wybrańców losu, którzy od czasu do czasu muszą sobie wyszukiwać tematy do „wysokich” czynności. Redukuje się ludzi roboczych, a oni fabrykują rubryki, nagłówki. Drwi „Kurjer Polski”, że potem trzeba zwolować całą komisję, aby wyjaśniła, co zrobić z takim fantem? Słynnym przewyższającym wszystko, na co mogłoby wpaść pióro satyryka, był ów poruszony w Sejmie (poseł Róg) kwestjonariusz p. Owsianki, który takie sporządził „ri-zotto”, dla profesorów, że nie zabrakło w nim nawet pytania odnośnie... rozmiękczenia mózgu. (Czy czuje się zdrow na umyśle?)

Jedni panowie zajmują się dobieraniem kółców na wypustki, inni dobieraniem pytań... Czyby nie lepiej zrobić jednak „Kurjer Polski”, gdyby — zamiast wykpiwać ich plody — wszczął kampanję, celem zredukowania liczby owych projektowiczów i ankietowiczów? Lecz to byłoby wielknieciem kija w mrowisko protekcji. Latwiej jest ośmieszać twory i tworki biurokratyzmu. Lecz czy naprawdę biurokratyzmu, czy czegoś, co ci panowie za biurokratyzm uważają?

Odczyt posła Witosa wywołał interwencję

Z Warszawy donoszą: Odczyt posła Witosa o „Wrażeniach z podróży do Bułgarii”, jaki się odbył w dniu 26 stycznia w sali Domu ludowego przy ul. Radziwiłłowskiej w Krakowie, wywołał interwencję posła bułgarskiego przy rządzie polskim. Mianowicie po przyjeździe posła Witosa do Warszawy zjawił się u niego poseł rządu bułgarskiego i prosił posła Witosa, by w imię dobrego pożycia polsko-bułgarskiego na wyż przytoczony temat nie wygłaszał odczytów po innych miastach i nie podawał do pism treści owego odczytu. Poseł bułgarski przyrzekł udzielić informacji o zmianach, jakie w Bułgarii zaszły od czasu pobytu posła Witosa w Bułgarii, specjalnym memoriałem i poinformować go o pojednaniu się stronnictw politycznych, co gruntownie zmieniło obraz stosunków obecnie panujących w Bułgarii. Poseł Witos przyrzekł posłowi bułgarskiemu zastosowanie się do tego życzenia.

Słychać, że krok posła bułgarskiego spowodowała ambasada francuska w Warszawie, mająca prawdopodobnie informacje z Krakowa, gdyż na odczyt posła Witosa był krakowski konsul francuski osobiście.

W organie stronnictwa ludowego „Piast” pojawiło się już wpiery sprawozdanie z tego odczytu.

W obronie nauki niezależnej

Mowa tow. K. Czaplńskiego wygłoszona na posiedzeniu Komisji Oświatowej Sejmu

Mówmy przede wszystkim szczerze. P. minister Jędrzejewicz w swej mowie wysoko podnosi godność niezależnej „myśli” naukowej. Chodzi jednak nie o „myśl”, lecz o to, czy warunki, w których stawia projektowana ustawa profesorów wyższych uczelni gwarantują rzeczywistą wolność nauczania i możliwość pracy naukowej? Powiedzmy otwarcie: chodzi ministrowi nie o „myśl”, lecz prosto o „czystkę” „ciała” profesorskiego. P. minister zasłania się delikatną frazeologią, ale „sanacyjne” lwowskie „Słowo Polskie” we wstępnym artykule Nr. 29 p. t. „Faryzeusze” powiada otwarcie, że „projekt jest po stanowieniem oczyszczenia wyższych zakładów naukowych z elementów propagandy politycznej”. Chodzi więc o usunięcie niemitych profesorów. „Przeciwko nim — powiada dalej „Słowo” — mówiąc bez ogródek, skierowane jest ostrze nowej ustawy”. Jakże będzie rezultatem tej ustawy, uzależniającej wszystko od ministra? Będzie tak, jak mówi prof. Balzer, że „staje przed nami upiorne widmo napełnienia uniwersytetów miernotami, orientującym się wedle poglądów Rządu”.

„MYŚLI W OBCEGACH”.

Przedłożony projekt ustawy jest dalszym ogniwem naszego systemu oświaty, wyrażonego w poprzednich ustawach: o szkołach prywatnych, o stypendiach akademickich i t. p. Żaden Rząd który jest dyktaturą jednej partii, nie chce i nie może dopuścić do wolności nauczania, bo to niezgodne jest z interesem i naturą „monopartyjnych” rządów. Popatrzmy, jak we Włoszech fascystowski jest traktowany B. Croce, chluba włoskiej nauki. Popatrzmy, do czego bolszewicy zdegradowali swoją akademię nauk. P. minister w swej mowie wciąż mówi o interesie „państwa”, jest to naturalnie pseudonim, pod którym kryje się interes Rządu i rządzącego stronnictwa.

WYGODNA „TEORJA”.

Ukuto na poczekaniu teorię, jakoby samorząd uniwersytecki był zawsze „reakcyjny”, a interwencja Rządu była zawsze w historii „postępowa” i zbawienne. Jest to fałsz! Weźmy w dziejach Niemiec takiego prof. Virchowa, słynnego na cały świat uczonego - patologa; stał na czele opozycyjnej partii „wolnomyślnych” i prowadził energiczną walkę z reakcją pruską, autonomija zaś uniwersytecka dawała mu przytułek i oparcie.

Ale weźmy lepiej przykład Rosji carskiej tam najlepiej zobaczymy, jak wygląda interwencja „postępowego” Rządu w sprawach „reakcyjnej” autonomii. Czy przypominać takie nazwiska, jak np. reakcjonista Runicza, kuratora z pierwszej połowy XIX stulecia, który w sposób nikczemny zwalczał niezależność myśli i nauczania? Lepiej jeszcze przypomnijmy sobie Magnickiego który za czasów Aleksandra I został postawiony, celem przeprowadzenia rewizji uniwersytetu kazańskiego i doradzał rządowi zburzyć gmach uniwersytetu, aby zniszczyć „gniazdo reakcji”. Został mianowany kuratorem; zwolnił 11 profesorów; wprowadził klasztorny tryb życia; utworzył katedrę konstytucyjną, celem „demaskowania” angielskiej i polskiej konstytucji. Później rozpoczął akcję przeciwko moskiewskiemu profesorowi Dawydowowi za holdowanie „bezbożnej filozofii Schellinga”. W r. 1826 rewizja gen. Zeltuchina wykryła straszliwy stan kazańskiego uniwersytetu. Tak, panie ministrze, ten przedstawiciel państwowego „postępu” i wychowania państwowego został oskarżony w końcu o defraudację „kazyonnych” pieniędzy. Takie są dzieje „państwowej interwencji”.

A jeżeli przejść kolejno wszystkie etapy rosyjskich statutów uniwersyteckich. — Za wsze reakcja zmierzała do znieszenia samorządu, zawsze podmuch liberalizmu od-

budowywał pierwiastki autonomiczne. Statut 1804 r. przewidywał wybór rektora. Już w r. 1835 po rewolucyjnym zamachu „dekabrystów” min. Uwarow podporządkowuje uniwersytety kuratorom w myśl trzech hasel — *prawosławia, samodzierzawia i nacjonalizmu*. W okresie liberańskich reform Aleksandra II statut 1863 r. znowu uwzględnił potrzeby samorządu uniwersyteckiego. Wreszcie statut min. Delanowa r. 1884 p. zabójstwie Aleksandra II, wprowadza znowu mianowanie rektora, a co ciekawe — bursy akademickie (w rodzaju proponowanych przez p. referenta z B. B. Czumę) i oddaje szafowanie stypendjami w ręce inspekcji — coś w rodzaju wniesionej do Sejmiku ustawy stypendialnej. W r. 1901 min. Bogolepów wydaje „Wremiennija prawa”, oddające krnąbrnych słuchaczy w „soldaty”; niebawem jednak sam ginie od kuli socjalisty Karpowicza.

Ktoś powie: „ale to było przy samodzierzawiu rosyjskiem”. No, właśnie! Każde samodzierzawie i każda dyktatura nie znosi samodzielności myśli i nauczania. Naturalnie, wiemy dobrze, ile elementów reakcyjnych konserwatywnych i reakcyjnych tkwi wśród profesorów, i jak trudno radykalowi lub socjaliście przedostać się na stanowisko profesora. Ale zastąpić tę względnie niezależność dzisiejszą zarządzeniem i „widzi-mięsie” ministra „monopartyjnego” Rządu byłoby czemś znacznie gorzem.

ANTYSEMITYZM.

Drugi argument, to antysemickie rozruchy na uniwersytetach. Bynajmniej nie piszę się

na wywody p. Bieleckiego (Str. Nar.), który niejako cieszy się z tych bójek, powiadając, że przecież studenci to nie są „mi-moży”, a starcia na uniwersytecie przygotowują krzepkich ludzi do przyszłej wojny. Są to pomysły zgoła fantastyczne i szkodliwe. Ale podziwiam tę gotowość Żydów burżuazyjnych wszystkich trzech odcieni, z jaką poparli projekt p. Jędrzejewicza: i rządowego p. Minberga i półrządowego p. Sommerstela i ćwierćrządowego p. Grunbauma (weselość na sali). Rozumiałbym gdyby postawie żydowski domagali się takich punktów w ustawie, któreby uniemożliwiły rozruchy (aczkolwiek w represji niewierzę) ale poparli oni projekt, jako całość, ograniczając się tylko do paru poprawek.

POSTAWA „SANACJI”.

Dalszym argumentem p. ministra jest to, że on przecie musi być „odpowiedzialny” za wszystko, co na uniwersytetach się dzieje. Jest to naprawdę niesłychane uroszczenie „omnipotentnej” biurokracji, która chciałaby przeniknąć do wszystkich komórek niezależnej myśli i nauczania. A przed kim jest „odpowiedzialny” sam p. minister? Powiada, że przed Trybunałem Stanu, Prezydentem i większością sejmową. Trudno znaleźć dostatecznie delikatne słowo do scharakteryzowania tego powiedzenia. Przed jaką „większością”? Wszak w Polsce dziś nie minister jest odpowiedzialny przed większością, lecz większość przed ministrem (protesty na

ławach B. B.). Tak, proszę panów, wszak u nas dziś nie większość powołuje Rząd, lecz Rząd tworzy swoją większość w wadomy sposób.

Warto omówić szczegółowo położenie studentów w projekcie; tu znowu stwierdzić trzeba ogromne kompetencje ministra, który ma swymi rozporządzeniami regulować wszystko w zakresie stowarzyszeń akademickich. W polemice z ks. Szydelskim stwierdzę, iż poprawki referenta bynajmniej nie mają charakteru „kompromisowego”, częściowo bowiem pogarszają ustawę, np. w sprawie burs akademickich, ewentualnego pozbawiania studentów praw obywateli akademickich i t. p.

P. minister wciąż mówi o „myśli państwowej”. Ciekawa rzecz, czy p. minister, który w swej mowie budżetowej utożsamia Rząd z Państwem, przypisuje także poprzednim rządóm właściwość reprezentowania interesów państwa? A jeśli nie, w takim razie wyłazi sztych z worka, że chodzi nie o „państwo”, lecz o „sanacyjny” Rząd i „sanacyjny” partyjny interes!

Jesteśmy stanowczymi przeciwnikami tej ustawy, która w zakresie naukowym niszczy niezależność nauczania i nie daje profesorom możności spokojnego kontynuowania swych prac, a w zakresie charakterów męhodować lokajów „reżimu”, serwilistów i karjerowiczów!

Oświadczenie Z. P. P. S.

Złożone na posiedzeniu Komisji Ochrony Pracy w Sejmie

W sprawie „sanacyjnego” projektu organizacji ubezpieczeń

Od początku istnienia niepodległej Polski P. P. S. i Związki Klasowe podjęły walkę o ubezpieczenia społeczne, które były dążeniem całej klasy robotniczej. Ubezpieczenia społeczne klasa robotnicza uważała zawsze za jedną z form społecznej i państwowej ochrony pracy, zdrowia i życia robotników przed bezwzględny wyzyskiem ze strony kapitalistów.

Dzięki walce P. P. S. i klasowych związków zawodowych w maju 1920 roku Sejm uchwalił ustawę o ubezpieczeniu na wypadek choroby.

W Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 marca 1921 r. stwierdzono uroczyście w artykule 102, że: „Praca, jako główna podstawa bogactwa Rzeczypospolitej, pozostawać ma pod szczególną ochroną Państwa. Każdy obywatel ma prawo do opieki Państwa nad jego pracą, a w razie braku pracy, choroby, nieszczęśliwego wypadku i niepełności — do ubezpieczenia społecznego, które ustali osobna ustawa”.

Przez wiele lat domagaliśmy się uchwalenia ustawy o ubezpieczeniu społecznym, która obejmowała ubezpieczenie na starość — od 55 roku życia — oraz scalała wszystkie inne ubezpieczenia społeczne. Naskutek tych żądań poprzednie rządy trzykrotnie przedkładały Sejmowi projekty ustaw o ubezpieczeniu na starość, które za każdym razem były wycofywane pod naciskiem kapitalistów.

Ostatnio przedłożony w lutym 1932 roku projekt rządowy „Ustawy o ubezpieczeniu społecznym” wywołał najostrejszy protest całej klasy robotniczej, czego dobitnym wyrazem był strajk generalny w dniu 16 marca 1932 roku.

Pod wpływem oburzenia i protestu klasy robotniczej rząd wycofał swój projekt z pośród uprawnień udzielonych

Prezydentowi Rzeczypospolitej w zeszłorocznych pełnomocnictwach do wydawania dekretów z mocą ustaw.

Natychmiast niemal po przedłożeniu projektu Sejm został odroczone, skutkiem czego, ani Komisja Ochrony Pracy, ani wybrana z jej łona Podkomisja tą sprawą wcale się nie zajmowały, w ciągu ośmiu ubiegłych miesięcy.

Niespodziewanie w czasie bieżącej sesji Sejmu referent Komisji Ochrony Pracy wystąpił z gotową już zupełną przeróbką projektu rządowego opracowaną przez klub B. B. Nowy ten projekt B. B. jest bardzo znacznym i dla klasy robotniczej dotkliwym POGORSZENIEM projektu rządowego, który klasa robotnicza już raz strajkiem generalnym odrzuciła.

Przez referenta przedłożony projekt rządowy z poprawkami B. B. jest zupełnym przekreśleniem najważniejszych zasad ubezpieczenia społecznego; niweczy on w w pełni SAMORZĄD UBEZPIECZONYCH, wprowadzając w okaleczalne resztki wybieralnych władz ubezpieczalni wielką ilość mianowań rządowych, którzy razem z przedstawicielami przedsiębiorców mają zawsze stałą większość. Wydaje to ubezpieczalnie w ręce komisarzy i „wszechmocnej” biurokracji rządowej.

Przy wygórowanych składkach ubezpieczonych, ŚWIADCZENIA SĄ ZNACZNIE NIŻSZE, niż w dotąd obowiązujących ubezpieczeniach: chory robotnik, zamiast dotychczasowych 60% rzeczywistego w swojej klasie zarobku, otrzymać ma — na wyżywienie siebie i swojej rodziny i na leczenie się tylko 50% zarobku normalnego, położnicą dostać ma zamiast dotychczasowych 100% zarobku, — tylko 50%, za lekarstwa każą dopłacać, gdy dotąd były one bezpłatne.

Za to projekt „obiecuje” robotnikowi, po przepracowaniu 36 do 48 lat pracy, o ile dożyje i doczeka 65 roku życia, — emeryturę w wymiarze od 21 do 76 złotych miesięcznie.

Renty wypadkowe są odpowiednio do tego niskie i wymiar ich jest pogorszony.

Na podniesieniu części składek, przypadających na ubezpieczonych, na obniżeniu podstawy ubezpieczenia i obniżeniu składek pracodawców, oszczędzą przemysłowcy kilkadziesiąt milionów złotych rocznie.

W ten sposób WSZYSTKIE ŻĄDANIA ROBOTNIKÓW POMINIĘTO, PODDANO się zaś dyktatowi „LEWJATAN”.

W obecnej swojej postaci projekt jest pogorszeniem dotychczasowych zdobyczy robotniczych, nakłada on na klasę robotniczą nowe wysokie opłaty, nie daje prawie w zamian robotnikom nie daje stwarza zatem tylko POZORY ZABEZPIECZENIA, a w istocie swej ma to być jeszcze jedno źródło DOCHODÓW FISKALNYCH.

Wobec tego reprezentanci Z. P. P. S. w Komisji Ochrony Pracy Sejmu oświadczają się przeciwko temu projektowi i w głosowaniu udziału nie wezmą, SKŁADAJĄC CAŁĄ ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA TO „DZIEŁO” NA RZĄDOWY KLUB B. B.

KAROL IRZYKOWSKI

BENJAMINEK

RZECZ O BOJU - ŻELEŃSKIM,

WARSZAWA — 1933 R.

Nakładem Księgarni F. Hoessicka.

Z kraju i ze świata

RURA WODOCIĄGOWA PEKŁA W JEDNYM Z TEATRÓW WARSZAWSKICH. W kopule teatru Wielkiego mieści się przewód wodociągowy. Ostatnie mrozy nadwyrężyły mocno rurę. W nocy z wtorku na środę rura ta pękła. Ponieważ uszkodzenie zauważono natychmiast, skutki wypadku nie były groźne. Woda przeszła kanałem wentylacyjnym, spływając do dolnych pięt. Dzięki czemu spowodowała zacieki w rogu sufitu w foyer na I piętrze. Wezwane pogotowie wodociągowe zamknęło dopływ wody, a straż ogniowa usunęła wodę, która zebrała się w międzyczasie na strychu.

TRAGICZNA ŚMIERĆ PRAWNIKA MONIUSZKI. W Warszawie na torze ślizgawkowym, mieszczącym się na terenie ogrodu im. Raura przy ul. Florjańskiej w czasie nauki ślizgania jakiejś dziewczynki, upadł i doznał silnego potłuczenia prawego kolana 11-letni Wojciech Moniuszko, uczeń II klasy gimnazjalnej. Po przyjeździe do domu chłopiec zaczął narzekać na dokuczliwy ból nogi, który z każdym dniem zwiększał się. Niebezpiecznego przewieziono do szpitala, gdzie lekarze stwierdzili ropne zapalenie szpiku kostnego. Dokonano operacji, mimo to stan pogarszał się. Zwołano konsylium złożone z 15 lekarzy. Mimo usilnych zabiegów Moniuszko życie zakończył. Zmarły tragiczną śmiercią był synem wdowy po lekarzu z Piotrkowa, prawnikiem stryjecznym naszego mistrza muzyki Stanisława Moniuszki.

ARESZTOWANIE DWÓCH URZĘDNIKÓW MAGISTRATU WARSZAWSKIEGO. W związku z wykryciem oszustw na szkodę magistratu aresztowani zostali dwaj urzędnicy Adelt i Bączkiewicz. Machinacje swe uprawiali oni od dłuższego czasu z właścicielami wielkich domów przy ul. Ogrodowej, niejakimi Pelszaftami. Sąd zażądał od aresztowanych złożenia kaucji po 50.000 zł. za wypuszczenie ich na wolną stopę, czego jednak nie mogli uczynić, wobec czego areszt śledczy został utrzymany.

HUMOR I SATYRA

ZUPU

Zakład Uszczuplania Pomocy Urzędnikom.

TELEGRAMY

DEMONSTRACJA BEZROBOTNYCH PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH

Warszawa, 3 lutego (tel. wł.). Dziś o 12 w poł. liczne grupy bezrobotnych pracowników umysłowych zebrały się w lokalu przy ul. Siennej 16, skąd pochodem udały się przed gmach Sejmu. Manifestanci przeszli chodnikami, policja ich nie rozpraszala, mimo że była gęsto skonsygnowana. Delegacja złożyła przewodniczącym klubów memoriał, w którym żądają zmiany polityki ZUPU tj. wypłacania pełnych zasiłków. Poza tem domagają się: moratorium komornego dla bezrobotnych, zalegalizowania organizacji bezrobotnych pracowników umysłowych itd.

PROCES O NAPAD NA NOWACZYŃSKIEGO

Warszawa, 3 lutego (tel. wł.). W sądzie apelacyjnym rozpoczęła się dziś rozprawa przeciw członkowi „Legjonu młodych” Ryskańczykowi o napad na Adolfa Nowaczyńskiego i wybitcie mu oka. W pierwszej instancji Ryskańczyk został zasądzony na rok więzienia, od czego wniósł apelację.

ILE JEST GROBÓW WOJENNYCH W POLSCE?

Warszawa, 3 lutego (tel. wł.). Na dzisiejszym posiedzeniu sejmowej komisji administracyjnej uchwalono w II i III czytaniu rządowy projekt ustawy o cmentarzach wojennych. Według projektu groby bez względu na narodowość i wyznanie w nich pochowanych będą otaczane opieką na koszt skarbu państwa. Na obszarze Rzplitej pochowanych jest 1.300.000 zwłok żołnierzy z czasów wszystkich wojen od 1914 do 1920. Co do ilości zwłok Polska po Francji zajmuje drugie miejsce.

STRJK W WARSZTATACH KOLEJOWYCH W RUMUNJI

Bukareszt, 3 lutego. W warsztatach kolejowych w Bukareszcie wybuchł strajk, do którego przyłączyli się robotnicy wszystkich innych rumuńskich warsztatów kolejowych. Robotnicy oświadczyli, że nie powrócą wcześniej do pracy, aż wypłacone im będą zaległe pobory, oraz gdy otrzymają gwa-

Zmiana w składzie trybunału brzeskiego

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 3 lutego.

Jak się Wasz korespondent dowiaduje, nastąpiła nowa zmiana w składzie sądu apelacyjnego, mającego orzekać w procesie brzeskim. Mianowicie zamiast sędziego Krasowskiego, który ustąpił, wchodzi sędzia Życzański. — Jest to już trzecia zmiana w komplecie sędziowskim. — Poprzednio wyznaczony na przewodniczącego wiceprezes Ru-

dnicki zachorował, wobec czego wyznaczono na przewodniczącego wiceprezesa apelacji p. Jacka. Na salę rozpraw publiczność i przedstawiciele prasy będą mogli wejść tylko za biletami, których liczbę wyznaczono na 108, z tego 93 dla publiczności, a tylko 15 dla prasy. Każdy bilet będzie własnoręcznie podpisany przez przewodniczącego p. Gacka.

- 000 -

Forsowanie ustawy przeciw szkołom akademickim

OPOZYCJA GROZI OPUSZCZENIEM KOMISJI

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 3 lutego.

Na dzisiejszym posiedzeniu sejmowej komisji oświatowej opozycja zażądała głosowania nad istotnymi poprawkami do art. 1-4. Referent poseł Czuma (BB) oświadczył się przeciw głosowaniu, ponieważ można zgłaszać jeszcze poprawki.

Tow. poseł Piotrowski wskazał, że od głosowania PPS uzależnia swe stanowisko wobec reakty projektu. Art. 1 i 2 są artykułami wytycznymi dla całej ustawy.

Podobne stanowisko zajęli posłowie Komarnicki i Stanisławski (obaj z klubu nar.).

W głosowaniu 15 głosami BB przeciw 12 głosom opozycji wnioski o głosowanie odrzucono.

Resztę posiedzenia zajęła dyskusja nad art. 5

i 6, poczem dyskusję odroczone z tem, że termin następnego posiedzenia będzie ogłoszony po porozumieniu się z marszałkiem Sejmu.

Z całego postępowania wynika, że p. minister Jędrzejewicz chce forsować codzienne posiedzenia komisji mimo plenarnych posiedzeń Sejmu, aby mieć ustawę gotową na 15 bm. To pośpieszne traktowanie projektu wskazuje, że chodzi o jego przebieżowanie wbrew opozycji całego świata naukowego.

W ostatniej chwili korespondent Wasz dowiaduje się, że decyzja co do forsowania projektu już zapadła w BB tak, że to co się obecnie rozgrywa, nie ma już żadnego istotnego znaczenia. Chodzi tylko o zachowanie pozorów, że projekt przeszedł przez dyskusję sejmową.

- 000 -

Neutralizacja państw bałtyckich

W estońskich kołach politycznych mówi się o możliwości zgłoszenia przez Estonję na konferencję rozbrojeniową wniosku o neutralizacji państw bałtyckich (Estonji, Łotwy i Litwy) pod gwarancją Polski, Sowieców, Niemiec i Anglii.

Charakterystycznym jest, jak ten projekt komentuje wileńskie „Słowo”. Píše ono:

„Neutralizacja państw bałtyckich pod gwarancją mocarstw pociągnęłaby za sobą ważne zmiany w organizacji wojskowej tych państw. Dotychczasowe armie w państwach bałtyckich byłyby zredukowane do minimum, lub też zniesione całkowicie. W krajach tych pozostawałaby tylko policja i organizacje cywilne obrony kraju. Flota państw bałtyckich byłaby również zlikwidowana, a natomiast zostałyby utrzymane okręty policyjne i straży celnej.

Oszczędności powstałe wskutek zredukowania armji, pozwoliłyby państwom bałtyckim użyć pie-

niędzy, przeznaczonych na utrzymanie wojska na cele gospodarcze, co zwłaszcza wobec kryzysu gospodarczego miałyby bardzo duże znaczenie”.

Myśląc o państwach bałtyckich, organ p. Mackiewicza rozumie, ile — w dzisiejszych zwłaszcza czasach kryzysu — możnaby osiągnąć oszczędności, ile pieniędzy uwieczonych w zbrojeniach obrócić na cele produktywne! Zarówno p. Mackiewicz, jak i redaktorowie innych dzienników „mocarstwowych” w państwach, które miałyby wedle projektu estońskiego, stać się gwarantami neutralności krajów bałtyckich mogą pochwałać to ewentualne rozbrojenie się... Owszem, uznawać roztropność takiego kroku — u innych. Są to ludzie widzący trafnie w odległym promieniu, ale zato mający mętne widzenie zbliżka.

Gdy chodzi o takie wady wzrokowe, reguluje się je okularami. Ale w polityce?

- 000 -

Dr. Baczewski porzucił sanację

Wczoraj obiegła m. Lwów sensacyjna wiadomość, że dr. Stefan Baczewski, znany przemysłowiec, złożył wszystkie mandaty posiadane z ramienia BB, a więc godność radcy m. i prezesa

sanacyjnego klubu gospodarczego, oraz ustąpił z rady grodzkiej BBWR. Złożenie tych mandatów dr. Baczewski motywuje stanowiskiem posłów BB w sprawie samorządu gminnego.

rancje, iż płace ich przystosowane zostaną do cen artykułów pierwszej potrzeby. Strajk zyskuje na popularności.

KONFISKUJE SIĘ BRONŃ ORGANIZACJI REPUBLIKAŃSKICH

Wiedeń, 3 lutego. Na polecenie prezydium policji związkowej dokonano dziś rano w Wiener Neustadt w różnych lokalach partji socjalistycznej rewizyj za bronią. W lokalu socjalistycznej drukarni Gutenberga znaleziono i skonfiskowano 7 karabinów maszynowych, 39 karabinów, 74 bagnety, przeszło 30 tysięcy naboju karabinowych oraz 28 skrzyń amunicji do karabinów maszynowych.

PRZEDŁUŻENIE MANDATU WYSOKIEGO KOMISARZA W GDAŃSKU

Genewa, 2 lutego. Rada Ligi Narodów przedłużyła tymczasowemu wysokiemu komisarzowi w Gdańsku Rostingowi mandat do listopada br.

LIGA NARODÓW KIWA PALCEM W BUCIE

Genewa, 3 lutego. Rada Ligi Narodów zajmowała się dziś konfliktem boliwijsko-paragwajskim. Po dłuższej dyskusji postanowiono do obu rządów wysłać telegram, wywołujący oba państwa do zaniechania kroków nieprzyjacielskich i do zawarcia zawieszenia broni. Zaniechano zamiaru wysłania do Gran Chaco specjalnej komisji ankietowej Ligi Narodów, ponieważ oba rządy nie udzieliły na to bezpośredniej zgody, uzależniając ją od różnych zastrzeżeń.

WZNOWIENIE PRAC KONFERENCJI ROZBROJENIOWEJ

Genewa, 2 lutego. Po przerwie od 23 lipca ub. r. wznowiła konferencja rozbrojeniowa dziś popołudniu swe prace plenarne od posiedzenia komisji głównej pod przewodnictwem Hendersona. Dzisiejsze pierwsze posiedzenie rozpoczęło się w obecności delegatów wszystkich 64 państw, biorących udział w konferencji rozbrojeniowej. Główni delegaci znajdują się w otoczeniu licznych ekspertów wojskowych i wyższych oficerów. Otwierając obrady przewodniczący Henderson wskazał, że dziś właśnie minął rok od czasu otwarcia konferencji rozbrojeniowej. Rok ten — mówił — obfitował w liczne rozczarowania. Po przebieżeniu największych trudności muszą teraz najbliższe miesiące przynieść poważne decyzje. Ma on nadzieję, że w krótkim czasie opracowany zostanie ostateczny projekt konwencji rozbrojeniowej. Dyskusję generalną nad francuskim projektem bezpieczeństwa i rozbrojenia otworzył delegat francuski Massigli, który w krótkim przemówieniu wskazał, że plan francuski objaśniony już został w listopadzie przez Paul-Boncoura. Sam plan przedłożony został również konferencji, wobec czego rządy miały dwa miesiące czasu do dokładnego zaznajomienia się z jego treścią. Według stanowiska Francji bezpieczeństwo i rozbrojenie są ze sobą nierozłącznie związane. Rozbrojenie może być dokonane tylko etapami i ta zasada musi wykluczać wszelkie dozbrojenie.

Delegat włoski Aloisi oświadczył, że polityka

rozbrojeniowa Włoch kieruje się zasadą art. 8 paktu Ligi Narodów: bezpieczeństwo i rozbrojenie. Jednakże droga wskazana przez Francję jest dla rządu włoskiego nie do przyjęcia, ponieważ plan francuski nie zawiera ani jednego postanowienia umożliwiającego skuteczne ograniczenie zbrojeń. Delegat włoski oświadczył w rezultacie, że Włochy nie mogą się zgodzić na przyjęcie zobowiązań w dziedzinie bezpieczeństwa, jeżeli zobowiązania te nie będą się rozciągały także na Anglię.

EKSPOSE DALADIERA

Paryż, 3 lutego. Nowy premier Daladier wygłosił dziś popołudniu w Izbie a minister sprawiedliwości w senacie ekspozycję rządu francuskiego. Na wstępie stwierdza rząd, że wielkie trudności materialne i moralne, jakie doprowadziły do powszechnego kryzysu gospodarczego i finansowego, wymagają niezwyklej energii i wysiłku. Konieczna jest zatem umiejętna i lojalna współpraca parlamentu. Przeciwnictwom pragnie się rząd przeciwstawić z całą energią. Skłoniło to rząd do przeprowadzenia swego programu, nakreślając jego granice minimalne. Prowizorium budżetowe na luty zostało uchwalone, jednak nie cały budżet. Podobny stan nie może trwać dłuższy czas, gdyż grozi poważnymi niebezpieczeństwami. Dlatego też rząd proponuje parlamentowi przeprowadzenie trzech etapów następujących: — Opracowanie planu finansowego dotyczącego uzgodnienia wydatków państwowych z dochodami, uregulowania budżetu, a wreszcie opracowania planu w sprawie popierania gospodarki narodowej.

„Pragniemy bezpieczeństwa, — bezpieczeństwa wszystkich narodów, które, jeśli chcą mieć równe prawa, muszą przejąć na siebie równe zobowiązania. Bez bezpieczeństwa niema zaufania, niema odbudowy gospodarczej świata, niema ograniczenia zbrojeń, a tem mniej niema mowy o rozbudowie systemu rozjemczego, jedynej metody umożliwiającej pokojowy rozwój Europy i całego świata”.

PIERWEJ DŁUGI, POTEM KONFERENCJA GOSPODARCZA

Londyn, 3 lutego. „Times” wyraża dziś pogląd, że ustalenie terminu światowej konferencji gospodarczej może nastąpić dopiero po załatwieniu kwestji długów wojennych.

Genewa, 3 lutego. Do generalnego sekretariatu Ligi Narodów wpłynęło pismo premiera angielskiego MacDonalda, w którym tenże wyraża zgodę na objęcie przewodnictwa światowej konferencji gospodarczej.

SLUŻĄCE ZAMORDOWAŁY PANIĄ I CÓRKĘ

Paryż, 3 lutego. W Le Mans podczas nieobecności w domu pewnego adwokata zamordowane zostały w okrutny sposób jego żona i córka. Żona adwokata miała zmiażdżoną twarz, zaś córka jej była zmasakrowana i miała wydłubane oczy. Jak się okazało, czynu tego dokonały obie służące, które po zbrodni zabarykadowały się w swym pokoju. Zawezwana policja aresztowała obie zbrodniarki, które przyznały się do winy. Czyn swój motywują złem obchodzeniem się z nimi pani domu.

GROŹNY STRAJK KOLEJOWY W IRLANDJI

Londyn, 3 lutego. Strajk kolejarzy w Irlandji północnej rozszerza się w dalszym ciągu i przybiera groźne rozmiary. Do strajkujących kolejarzy przyłączyli się również pracownicy autobusowi. Celem utrzymania spokoju obsadzone zostały przez wojsko wszystkie większe ośrodki komunikacyjne.

REWIZJA DŁUGÓW ZA OBNIŻKĘ CEL

Nowy Jork, 2 lutego. Wedle pogłosek obiegających prasę amerykańską, wzamian za zgodę na rewizję długów wojennych zamierza prezydent Roosevelt zażądać od państw zainteresowanych ogólnej niżki cel.

POŻAR DOMU WARJATÓW

Nowy Jork, 3 lutego. W klinice psychiatrycznej w Cleveland, w stanie Ohio, wybuchł dziś pożar, który zniszczył całe skrzydło budynku. — Dziesięć osób poniosło śmierć w płomieniach. — Ludzi tych, którym pożar odciał dostęp do schodów, nie można było w żaden sposób wyratować, mimo wprost nadludzkich wysiłków straży pożarnej.

GŁODÓWKA 5 TYSIĘCY WIĘZNIÓW POLITYCZNYCH W PERU

Nowy Jork, 3 lutego. Wedle doniesień z Limy, w więzieniach w Peru wybuchła głodówka więźniów politycznych, którzy w ten sposób chcą uzyskać wolność. W głodówce bierze udział około 5 tysięcy więźniów politycznych.

II czytanie budżetu w Sejmie

(Telefonom od naszego korespondenta)

Warszawa, 3 lutego.

Dzisiejsze posiedzenie Sejmu rozpoczęło się o godzinie 4'15 z porządkiem dziennym: drugie czytanie budżetu na rok 1933/34. Pierwszy zabrał głos referent generalny poseł Miedziński (BB), powtarzając w odmiennej nieco formie swe wywody, wygłoszone w komisji budżetowej. Mowa p. Miedzińskiego trwała do godziny 5'30, poczem zabrał głos poseł Rybarski (klub nar.).

Pos. Rybarski (klub nar.) stwierdza, że istotny deficyt jest wyższy od ujawnionego w budżecie i wynosi 650 milionów. Mówca stwierdza, że wbrew odżegnywaniu się sanacji deficyt ten jest spowodowany gospodarką obecnego reżimu. Poseł Rybarski omawia pokolei działalność poszczególnych gałęzi administracji, a wykazując wady systemu sanacyjnego stwierdza, że społeczeństwo nie ma zaufania do obecnych rządów.

CZY SEJM OBECNY MOŻE DOKONAĆ WYBORU PREZYDENTA

Sensacyjnym ustępem przemówienia posła Rybarskiego, jest następująca deklaracja:

Mówiono, że źródłem siły narodu jest m. in. powaga i autorytet jego naczelnych instytucji, którym naród wierzy i ufa, a które są odbiciem jego woli. TAKĄ INSTYTUCJĄ NIE JEST SEJM DZISIEJSZY. Nie jest dlatego, że istniejąca w nim większość powstała drogą nadużyć i że aparat sądowy, powołany do wyrokowania o tych nadużyciach zadania swego nie spełnia, bo nawet w ten sposób powstała większość mogła swoją pracą, swoją działalnością choćby w zakresie zrównoważenia budżetu, zdobyć stanowisko w społeczeństwie. Zapowiadano, że wszystko będzie dobrze, gdy tylko Sejm będzie miał większość, a tymczasem rozczarowanie do niej w społeczeństwie jest ogromne.

Za cztery miesiące posłowie i senatorowie zebrań w Zgromadzenie Narodowe, mają dokonać wyboru prezydenta Rzeczypospolitej. — Źródłem władzy prezydenta, który ma być czynnikiem stojącym ponad partjami, winne stać się Izby ustawodawcze, pochodzące z wyborów walnych od o-

szustw i teroru. Tak przeprowadzone wybory są niezbędnym warunkiem tego, by przyszedł prezydent miał w dzisiejszym niezwykle ciężkim położeniu narodu i państwa należytą powagę i znaczenie.

Od spełnienia tego warunku uzależnia stronnictwo narodowe swoje stanowisko w sprawie aktu wyboru prezydenta.

Następnie poseł Langer (str. lud.) podał krytykę konstrukcję budżetu, stwierdzając nadużycia administracji i podkreślając konieczność powrotu do praworządności w rządach państwa. Stronnictwo mówcy głosować będzie przeciw budżetowi.

OWACJA OPOZYCJI NA CZĘŚĆ WIĘZNIÓW BRZESKICH

Tow. poseł Czapiński stwierdza, że budżet właściwie jest fikcją. Deficyt będzie znacznie wyższy, niż to przewiduje preliminarz. Mówca stwierdza, że połowa wydatków naszych idzie na wojsko, zaś trzy czwarte budżetu idzie na wojsko, administrację i policję. Tow. Czapiński podkreśla ogromny wzrost funduszy dyspozycyjnych, które w sumie są wyższe, niż budżet ministerstwa rolnictwa i reform rolnych, oraz wskazuje, że budżet jest wyrazem tendencji kapitalistycznych i dyktatorskich. Mówca przechodzi do analizy poszczególnych zagadnień gospodarczych i politycznych. W czasie omawiania stosunków wewnętrznych panujących w Polsce, sanacyjni „posłowie” ustawicznie przerywają mówcy okrzykami. Tow. Czapiński w końcu przemówienia podniósł sprawę brzeską, co wywołało niepokój na ławach sanacji. Mówca przypomina, że za parę dni na ławie oskarżonych w procesie brzeskim zasiądą nasi towarzysze partyjni, jak również członkowie stronnictwa ludowego. W imieniu PPS poseł Czapiński składa hołd więźniom brzeskim.

Słowa te wywołały ze strony całej opozycji dźwięki gorącej, manifestacyjnej owacji na cześć więźniów brzeskich.

Na tem zakończono posiedzenie. Następne posiedzenie dziś.

Otwarcie kampanji wyborczej w Niemczech

Berlin, 3 lutego. Wobec krótkiego okresu przedwyborczego (wybory do Reichstagu odbędą się 5 marca) rozgorzała już w Niemczech kampanja przedwyborcza. Partja socjalno-demokratyczna wydała odezwę wyborczą, w której po napiętnowaniu oszczerstw, zawartych w odezwie rządowej nazywającej twórców konstytucji wejmarskiej zbrodniarzami wobec Rzeszy, wzywa do skupienia się wszystkich prawdziwych demokratów pod sztandarem „frontu wolności” przeciw „frontowi harzburgskiemu”.

Monachjum, 2 lutego. Przewodniczący bawarskiej partji ludowej dr. Schaefer przesłał prezydentowi Hindenburgowi telegram, — w którym wskazuje, że uzasadnienie rozwiązania Reichstagu (Reichstag nie jest zdolny do utworzenia zdolnej do pracy większości) nie jest zgodne ze stanem faktycznym, gdyż z bawarską partją ludową, która pragnęła współpracować nad odbudową narodową, nikt nie prowadził pertraktacji.

PAPEN KOMISARZEM PRUS

Berlin, 2 lutego. Prezydent Rzeszy wydał dziś dekret, na mocy którego agendy komisarzy Rzeszy w Prusiech, sprawowane dotąd przez każdorazowego kanclerza, powierzył wicekanclerzowi v. Papenowi.

Berlin, 2 lutego. Pruskie ministerstwo spraw wewnętrznych wydało dziś rozporządzenie, na mocy którego komunistyczne zebrania i pochody pod gołym niebem zostały zakazane na terenie całych Prus aż do odwołania. Równocześnie wydano zarządzenie, aby wszelkie zebrania komunistów w zamkniętych lokalach odbywały się pod ścisłą kontrolą policyjną.

NA KOSZT PAŃSTWA!

Berlin, 2 lutego. Na zarządzenie pruskiego ministra spraw wewnętrznych Goeringa, pogrzeb szturmowca hitlerowskiego Malkowskiego i policjanta, którzy zabici zostali podczas bójki ulicznej w Charlottenburgu, ma się odbyć na koszt państwa.

KRWAWA WALKI

Berlin, 2 lutego. Z różnych stron Niemiec ustawicznie napływają wiadomości o nowych starciach i walkach politycznych. W Berlinie ubiegłej nocy dochodziło do starć między hitlerowca-

mi a komunistami. Jeden komunist został zabity, a 8 osób odniosło ciężkie rany. W Królewcu doszło w różnych częściach miasta do bójek politycznych, w toku których pięciu policjantów i 3 hitlerowców zostało ranionych. W Düsseldorfie podczas starć komunistów z hitlerowcami zostało trzech komunistów ranionych. Na pograniczu Hamburga i Altony doszło dziś popołudniu do krwawego starcia między hitlerowcami a komunistami. W toku walki zostały dwie osoby zabite, a 7 odniosło ciężkie rany. Wśród zabitych znajduje się także jeden policjant z Hamburga.

Berlin, 3 lutego. Bójki polityczne w Niemczech są w dalszym ciągu na porządku dziennym. — W Bretten, koło Karlsruhe, po demonstracji komunistycznej doszło do starcia z hitlerowcami. Podczas strzelaniny jeden z komunistów został zabity, a sześciu odniosło ciężkie rany. W Duisburgu podczas starcia komunistów z hitlerowcami została strzałem w głowę zabita pewna kobieta, gdyż nie usłuchała wezwania hitlerowców, aby natychmiast zamknąć okno. Sprawa po dokonaniu zbrodni zbiegł. Podczas starć hitlerowców z komunistami w Hamburgu trzy osoby zostały ranione. W Witten podczas pochodu demonstracyjnego członków „żelaznego frontu” z lokalu hitlerowców oddano do demonstrantów szereg strzałów, od których trzynastu demonstrantów odniosło rany, w tem czterech ciężkie. W Senftenbergu w Saksonji podczas rozpędzania zabronionej demonstracji komunistycznej doszło między demonstrantami a policją do krwawego starcia, w toku którego trzech policjantów i ośmiu demonstrantów odniosło rany. W lokalach komunistycznych na terenie całej Rzeszy przeprowadza policja rewizje, które jednakże dotychczas nie dały oczekiwanego rezultatu.

HITLEROWIEC PREZYDENTEM POLICJI W BERLINIE

Berlin, 3 lutego. Wedle obiegających w sferach politycznych pogłosek w najbliższym czasie ma nastąpić zmiana na stanowisku prezydenta policji berlińskiej. Na miejsce dotychczasowego prezydenta Melchera ma być mianowany prezydentem policji przywódca oddziałów szturmowych okręgu berlińskiego i prowincji brandenburskiej, znany z procesu o zajścia antyżydowskie na Kurfürstendamm, hr. Helldorf.

Niesłabnącem powodzeniem
cieszy się stale

Cyganeria

Cafe — Restaurant —
Bridge — Dancing
(Hotel Krakowski)

Początek o godzinie 20. Co
czwartku, soboty, niedzieli
popołudniu faify od godziny
5 do godz. 8 w cenie 2 zł.

KRONIKA

TEATR WIELKI

Sobota, 7'30: „Zbójcy”.
Niedziela, 3'15: Opera; 7'30: „Zbójcy”.

TEATR ROZMAITOŚCI

Sobota, 7'30: „Jim i Jill”.
Niedziela, 3'30: „Rozkosz uczciwości”; 7'30: „Jim
i Jill”.

BIURO KONCERTOWE M. TUERKA

Wtorek, 7 bm.: J. Alter, koncert oratoryjno-synago-
galny.
Piątek, 10 bm.: Edward Steuermann, pianista.
Poniedziałek, 13 bm.: Hanka Ordonówna — pierwszy
wieczór piosenek.
Wtorek, 14 bm.: Hanka Ordonówna — drugi wieczór
piosenek.

COLOSSUM

Film: „Noc w Chicago” i rewja „Awantury arab-
skie”.

— o o o —

KONCERT ORATORYJNO-SYNOGOGALNY, produk-
cja pod względem artystycznym i muzycznym niezmiernie
ciekawa i wartościowa, odbędzie się we wtorek 7
bm. w sali Polskiego Towarzystwa Muzycznego. Pro-
gram wykona tenor bohaterski J. Alter, nadkantor z
Hannoveru, śpiewak europejskiej miary, który przed 3
laty odniósł na naszej estradzie olbrzymi sukces. P.
Alter, lwowianin rodem, zdobył sobie zagranicą jedno
z pierwszych miejsc w tej dziedzinie odwórczel, jest
on również autorem całego szeregu pieśni synagogal-
nych i ludowych. Jest to śpiewak wielkiej miary, który
na międzynarodowej wystawie i festiwalu muzycznym
we Frankfurcie reprezentował jako wykonawca wspólnie
ze słynną Rachelą Ermolinikow dział muzyki ży-
dowskiej.

A przecież! mydła
do prania i toaletowe „WASZE OCZKO”
są najlepsze.

Składnica fabryczna mydła i świec
„Wasze Oczko”, Lwów, Halicka 1, róg Rynku

ŻĄDAJCIE I KUPUJCIE WSZĘDZIE TYLKO CZEKOLADĘ!

BLOK gospodarski HÖFLINGERA 1/2 kg. Zł. 2'20
BLOK deserowy HÖFLINGERA 1/2 kg. Zł. 2'50
BLOK mleczny HÖFLINGERA 1/2 kg. Zł. 2'80
BLOK orzechowy HÖFLINGERA 1/2 kg. Zł. 3'20

WALKA Z ALKOHOLIZMEM. W miejskim ośrodku
zdrowia i opieki społecznej w Zamarstynowie (Lwowa-
ska 68) odbędzie się w niedzielę 5 bm. o godzinie 11'30
przedpołudniem z okazji „Tygodnia walki z alkoholiz-
mem” zorganizowanego przez Polską Ligę Przeciw-
alkoholową we Lwowie odczyt dr. Cwiklińskiego pod
tytułem „Alkoholizm kłeską społeczną”. Odczyt ilu-
strowany będzie przezroczkami. Wstęp wolny.

— o o o —

OKOŁO 120 OSÓB PODEJRZANYCH O KO-
MUNIZM aresztowano wczorajszej nocy we Lwo-
wie.

ARESztOWANIE MAGAZYNIERA KOLEJO-
WEGO. Na stacji kolejowej we Lwowie od pew-
nego czasu poczęły ginąć przesyłki. Powiadomio-
no tem policję, mimo jednak bystrej obserwacji
nie zdołano ująć złodzieja. Sprawa wykryła się
dopiero ostatnio. Okazało się, że przesyłki krałł
magazynier kolejowy Adam Zawalny (Leszczyń-
skiego 47). Został on aresztowany.

EXPLOZJA PRYMUSA. Rozalja Grosinger (A-
snyka 15) rozpalając prymus spowodowała zapa-
lenie się tegoż, co widząc wybiegła na ganek. —
W tym czasie prymus eksplodował tak, iż wszyst-
kie szyby w mieszkaniu zostały wybite oraz drzwi
zostały wyrwane z zawias. Z ludzi, na szczęście,
nikt nie odniósł uszkodzenia.

WYBITE SZYBY W LOKALU „KURJERA
LWOWSKIEGO”. Onegdaj jacyś nieznani spraw-
cy wybili szyby w lokalu „Kurjera Lwowskiego”,
organu narodowej demokracji (Mochackiego 48).

Redukcje w „Małopolsce”

Wbrew wszelkim zaprzeczeniom przeprowadzo-
no dotkliwe redukcje w koncernie naftowym „Ma-
łopolska” i to redukcje personalne i plac. W cen-
trali lwowskiej zredukowano 4 pracowników, a na
ich miejsce przyjęto dwóch nowych, w tem je-
dnego emerytowanego kapitana.

Również zredukowano kilku pracowników w
Boryslawiu, aby w to miejsce przyjąć dawniej u-
suniętych członków dyrekcji.

Kierownikom kopalni odebrano t. zw. metrówki
i cysternowe, nadto redukcje poborów sięgają do
40%.

Zarządzenia te wywołały wśród pracowników
zrozumiałe wzburzenie, gdyż wiadomo, że szczyty
administracyjne mają bajeczne dochody, a zarząd
tego koncernu należy do najdroższych w Polsce.

Z SALI SĄDOWEJ

ODWOŁANIE ROZPRAWY PRZED SĄDEM PRZYSIĘGLYCH

Wczoraj przed sądem przysięgłych miała od-
być się rozprawa przeciw niejakiemu Stachnijo-
wi i jego sześciu współtowarzyszom, oskarżonym
o kradzież, rabunek i zabójstwo, popelnione przez
Stachniją na osobie właściciela skradzionych kur,
który chciał mu odebrać zdobyty łup.

Ze względów techniczno-procesowych rozpra-
wa w ostatniej chwili została odwołana.

OD 50 LAT ISTNIEJĄCY

Najtańszy ZAKŁAD POGRZEBOWY ZDONA

WE LWOWIE,
ulica Ormiańska L. 18.
Tel. 46-24, 57-00.

Urządza pogrzeby sumiennie i punktualnie
oraz ekshumacje i wywozy zwłok. Trumny
własnego wyrobu.

**UWAGA! Ceny najniższe
bo pod własnym
kierownictwem.**

MARTA OSTENSO

74

Ród szaleńców

(Ciąg dalszy)

Dopiero na drodze ze stodoły do domu,
ogarnęła ją zagadkowe niemiłe uczucie. Po-
woli szła przed siebie, otworzyła i weszła do
hallu. Cicho przymknąwszy drzwi, chwilę
stała z ręką na klamce, spojrzeniem ogarnia-
jąc pokój. Bejlis rozniecił ogień. Z rękoma
skrzyżowanymi na plecach, stał przed pło-
mieniem.

Odwrócił się szybko. — Och, Elzo! — za-
wolał. — Właśnie chciałem wyjść, by zoba-
czyć, gdzie się obracasz!

— Byłam u matki! — wyjaśniła. — Nie
miałam pojęcia, że wrócisz tak wcześniej.

Zerwała z głowy kapelusz i odgarnęła
włosy. Czoło jej było mokre — Gorham mi
powiedział... Okrutnie zaparło jej oddech,
gdy weszła do pokoju. Z niedbalym wdzie-
kiem, Zenka Brazell siedziała skulona na jed-
nym z foteli; teraz powoli i z rozmysłem
zmieniła pozycję i wyprostowała się z dzie-
cinnie rozbrajającym uśmiechem.

— Ja znowu tu przyjsz! — rzekła mięk-
kim głosem, który od szeregu dni Elza raz po raz
przypominała sobie tak pożądlwie. — Ja
bardzo samotna — dlatego przyjsz do pani.
Czy pani przeszkadza? Gniewać się na
mnie?

— Ależ nie, Zenko! — odrzekła Elza tonem
dziwnie głuchym, przypominającym flet.

Poznała, że Bejlis dopiero co musiał na-
dejsz; nie złożył jeszcze swego lekkiego płas-
zcza. — Czy zjadłeś obiad w Hurley, Bej-
lisie? — spytała, nie patrząc na niego. Nie

mogła jednak czekać jego odpowiedzi, drżała
całym ciałem. Prawie pędem wbiegła na
ślepo do kuchni. Przystanąła w środku izby,
zaciśnięte pięści przycisnęła do skroni, roz-
paczliwie starając się opanować. Bejlis szedł
za nią przez pokój stołowy i rozwarł drzwi.

— Co się stało? — spytał, zamykając drzwi
za sobą i podchodząc ku niej. Ucuła jego
palce twardo ujmujące jej ramię. — Co się
stało? Jesteś biała jak płótno.

— Nic — nic! — mamrotała wargami, zda-
jącami się odmawiając jej posłuszeństwa. —
Jestem... jestem może... trochę zmęczona.

Bejlis przez długą chwilę przyglądał się
jej badawczo. — Daj pokój! — rzekł wresz-
cie rozkazująco. — Zachowujesz się jak głup-
tas! Wiem, co ci jest. Wróciłem przed nie-
spelną dziesięć minutami. Ona siedziała na
progu. Nate od wczoraj południa pijany... po-
szedł do Sundower. A ona boi się jego po-
wrotu.

— To nic — to nic! mamrotała.

Palce jego wpiły się w jej bark. — Elzo!
Musisz posłuchać co ci powiem. Ona chcia-
łaby tu dziś przemocować. Powiedziałem jej,
że to być nie może. Powiedziałem, że nigdy
jej już nie wolno tu przychodzić. Dzisiejszą
noc chce spędzić u Fanny Ipsmiller. Odpro-
wadzę ją do pastwiska Brazella, dalej może
już pójsz sama. Ale ona chce koniecznie ude-
ać się tam pieszo. Czy słyszysz, co mówię?

— Tak, tak — słyszę! To nic!

Bez dalszego słowa, odszedł od niej i wró-
cił do jadalni. Z hallu zawołał na Zenkę, po-
czem usłyszała posłuszną cichą odpowiedź.

Drzwi zewnętrzne otworzyły się i zamknęły.
Elza opadła na krzesło. Nie wiedziała, jak
długo przesiadła na poręczu krzesła,
a gdy nareszcie wstała, by przejść do po-

koju, członki jej były bezwolne, jak woda.
Osunęła się na kanapę, jakby ulegając naci-
skowi ogromnego ciężaru.

Oskarżające oczy Bejlisa wydały na nią
wyrok, ponieważ wątpiła o nim. Jego spoj-
rzenie było wyzwaniem: jej odpowiedź na-
tomiasz — dziecinna słabością. A przecież
dopiero przed godziną czuła się tak silną,
w swej wędrowce skrós pół wchłonęła całą
siłę ziemi i własnymi rękoma chciała ująć
ster swego życia!

Ileż to czasu upłynęło od odejścia tych
dwojga? Oczy jej szukały zegara na gym-
zie kominka. Bejlis Carew — na dworze,
w białym czarze księżycowej nocy z Zenką,
z tą dziewczyną, tym zapewne także w jego
głębokiej poświadomości tajemniczo świecą-
cym płomieniem! Jeśli w dalszym ciągu bę-
dzie tak za nimi bieć myślami, dostanie chyba
pomieszczenia zmysłów!

Zerwała się szybko, zdjęła płaszcz z wie-
szadła w hallu i wybiegła z domu. Jak osza-
łala biegła drogą na dół, na dół — w kie-
runku Rowu — biegła, aż w gardle uczuła
ból od szybkiego oddychania. Ogarnęła ją
wzburzenie nieopisane. Nie była to ani ra-
dość ani trwoga, ani lęk, ani nadzieja. Zda-
wało się jej, że pozbyła się jakiejś krepują-
cej ją szaty. Była teraz silna i lekka i swo-
bodna, naga biegła w zimnym świetle
gwiazd. Teraz nie myślała już o Zence. My-
ślała tylko o Bejlisie. Musi być przy nim —
szybko musi być przy nim! Na jedną se-
kundę pod białą osłoną mgieł zamigotał już
ciemny, oleisty blask strumienia. Musi pójsz
do Bejlisa, musi mu powiedzieć — zaraz mu
musi powiedzieć...

(Ciąg dalszy nastąpi).

— o o o —

Biali murzyni

Nadużycia w kierunku wyzyskiwania urzędników w Izbie skarbowej I. we Lwowie nie tylko, że nie ustają, ale przybrały w tych dniach na sile. Ponieważ wedle rozporządzenia ministerjalnego władza może zająć urzędnika nadobowiązkowo najwyższej przez dwa miesiące w jednym roku i to za uprzednim porozumieniem się z ministerstwem i za wynagrodzeniem (kto je dostał w Izbie sk. I.?) i ponieważ w roku minionym była zarządzona raz „popołudniówka“ dwumiesięczna, a następnie 5-miesięczna wyduszona groźbami, szykanami i przykrościami, przeto obecnie jest to się innego sposobu. Prezes Izby sk. prawdopodobnie nie zgodził się na wydanie zarządzenia dwurazowego urzędowania, więc naczelnik wydziału w porozumieniu z kierownikiem sami zarządzali dwurazowego przebywania w biurze w celu wyrobienia „zaległości“, powstałych przez wprowadzenie tzw. uproszczenia administracji, przejawiającej się w kolosalnym bałaganie, chaosie i przeladowaniu urzędowania nowościami zupełnie bezpotrzebnymi. Urzędnicy przyjęli tę nową szykanę i bezprawie potulnie, no i chodzą biedacy dwa razy do biura wbrew ustawie, wbrew rozporządzeniu minist. op. społecznej, wbrew rozsądkowi. Bo urzędnik, pracujący pilnie przez 7 godzin w godzinach właściwego urzędowania, po południu jest zmęczony i praca jego jest bez znaczenia. Rzecz jasna i bez dyskusji zrozumiała, jedynie niezrozumiałe to jest dla tych dwu panów. Dziwne zaiste jak to pieniądze zmieniają ludzkie zasady. Obecny kierownik jak długo był podwładnym zawsze pierwszy oponował przeciw dwurazowemu urzędowaniu i stałe od tego umiał się wykręcić. Od kiedy zaś został kierownikiem, a zwłaszcza od kiedy przyznano kierownikom po 100 zł. dodatku za kierownictwo (w czasach obniżania płac!), od tego czasu stawia siebie za przykład (za 100 zł. mies.), wywiera wraz z naczelnikiem presję, by urzędnicy chodzili ustawicznie popołudniu do biura. A trzeba wiedzieć, że naczelnik ma aż 200 zł. dodatku do pensji miesięcz. (za co — Bóg to wie!), no i do biura nigdy nie uczęszcza popołudniu. Inna sprawa, że on i kierownik od południa nie mają co robić. Pracę właściwą wykonują urzędnicy niżsi i na nich opiera się cały system organizacyjny. Na opornych wywiera się presję różnymi sposobami, prosto terroryzuje się. Dziwne to nie jest w dzisiejszych czasach, a bardzo charakterystyczne dla systemu sanacyjnego.

Możeby tak W. P. posłowie z BBWR raczyli zająć się porządkami, panującymi w tym oddziale i zapytali władze centralne, czy ustawy i rozporządzenia są po to, by kacyki mieli co łamać? — Czy to ma być przykładem dla społeczeństwa? — Co na to Min. Op. i Pracy Sp.?... Coż na to Central. Stowarz. Urz. Państw.?... Pilnie głosowali urzędnicy na 1 i teraz oto spożywają owoce swojej łatwości.

Ofiary systemu.

Ze sportu

HASMONEA—GRAFIKA. Zawody bokserskie Robotniczego Klubu Sportowego Grafika z jedną z najsilniejszych drużyn bokserskich w Polsce, wzbudziły wielkie zainteresowanie gdyż Grafika do powyższych zawodów bardzo starannie się przygotowała i będzie starała się uzyskać jak najlepszy wynik. Na zawodach powyższych winni znaleźć się wszyscy sportowcy-robotnicy by zespół robotniczy Grafiki nie znalazł się osamotniony. W ramach powyższych zawodów zostanie też rozegrana walka eliminacyjna w wadze ciężkiej: Barszczewski—Gros. Zawody odbędą się dziś w sobotę o godzinie 19:30 w hali sportowej przy ul. Jabłonowskich.

ROBOTNICZY OŚRODEK WYCHOWANIA FIZYCZNEGO. Przypomina się, że ćwiczenia gimnastyki, gier sportowych i zapraw do L. A. odbywają się w następujących dniach i godzinach: **kobiety:** czwartki i soboty od godziny 18 do 21; **mężczyźni:** wtorki i piątki. Ćwiczenia odbywają się na sali gimnastycznej V gimnazjum przy ul. Kuszevicza. W ćwiczeniach mogą brać udział również członkinie i członkowie organizacji zawodowych. Zgłoszenia wprost na miejscu ćwiczeń.

WALNE ZEBRANIE LWOWSKIEGO ROBOTNICZEGO SPORTOWEGO KOMITETU OKRĘGOWEGO odbędzie się w niedzielę 12 bm. o godzinie 10 przedpołudniem w lokalu „Ogniska“ drukarzy lwowskich przy ul. Piekarskiej 18, I piętro.

POGOŃ—SOKÓL 1:0. W mistrzostwach Polsk. w hokeju na lodzie lwowska Pogoń pokonała krakowski Sokół w stosunku 1:0.

OTWARCIE „MAKKABIADY“. We środę odbyło się na stadionie sportowym w Zakopanem uroczyste otwar-

cie Makkabiady, w obecności 5 tysięcy widzów. Reprezentowane są: Austria, Czechosłowacja, Gdańsk, Niemcy, Norwegia, Rumunia i Polska.

LANKOSZ MISTRZEM LWOWA. W drugim dniu zawodów narciarskich o mistrzostwo okręgu odbyły się skoki otwarte i do biegu złożone. Wobec bardzo złych warunków wyniki wypadły słabiej. Również frekwencja widzów była bardzo mała. Wyniki były następujące: 1) Lankosz (KTN) nota 226 (skoki 34.5, 33.5); 2) Karszawski (AZS) nota 215 (30.5, 33.5); 3) Chłipański (Cz.) nota 205 (27, 33.5). W kombinacji zajął pierwsze miejsce i zdobył tytuł mistrza okręgu na rok 1933 Lankosz Józef (KTN) 451 punktów w klasie II: 1) Szczepanowski (KTN) 381 pkt.; 2) Tesseyre Andrzej (KTN) 226 pkt. W klasie III: 1) Chłipański (Cz.) 386 pkt.; 2) Lankosz St. (PTM) 287 pkt.; 3) Szkieński (Cz.) 214 pkt. W klasyfikacji drużynowej: 1) KTN 1423 punktów; 2) Czarni 1000 punktów; 3) Przem. Towarzystwo Narciarskie 731 punktów. Wieczorem odbyło się w restauracji na Pohulance rozdanie nagród.

ZAWODY HOKEJOWE WE LWOWIE. Sokole zawody hokejowe odbyły się 1 bm. na torze „Ośrodek“. — Grały: Sokół Macierz—Sokół Drohobycz 11:0 (6:0, 3:0, 2:0). Dalsze rozgrywki odłożono z powodu złego stanu lodu.

REPERTUAR KIN LWOWSKICH

ADRIA: „Parada miłości“.
APOLLO: „Czar jej oczu“.
ATLANTIC: „Bezdomni“.
CASINO: „Czemp“ (Wallace Berry).
CHIMERA: „Gehenna kobiety“: dodatek dźwiękowy.
GRAZYNA: „Sierżant X“ (Iwan Mozzuchin).
KOPERNIK: „Kobieta z bocznej ulicy“.
MARYSIENKA: „Kobieta z bocznej ulicy“.
MIRAŻ: „Moskwa bez maski“.
OAZA: „Zew młodości“: rewia.
PALACE: „10 procent dla mnie“.
PAN: „C. k. komenda serc“.
PASAŻ: „Na podniebnym szlaku“.
PROMIEN: „C. k. feldmarszałek“.
RAJ: „Biały ślad“.
STYLWY: „Wesoły porucznik“ i rewia „Wesoły świątecz“.
SWIT: „Księżna Łowicka“.
UCIECHA: „Kapitan Wahala“ i rewia.

KOMUNIKATY

ZEBRANIE CZŁONKÓW PPS DZIELNICY GRÓDECKIEJ odbędzie się w poniedziałek 6 lutego w lokalu ZZK (ul. Gródecka 63) o godzinie 7 wieczorem. Na porządku dziennym: Referat tow. Ermicha „Demokracja czy dyktatura“.

KOMISJA OŚWIATOWA UNIwersytetu LUDOWEGO I TUR WE LWOWIE — odbędzie posiedzenie

wspólnie z członkami komisji kulturalno-oświatowej Związków zawodowych w poniedziałek 6 bm. o godzinie 19 w lokalu przy ul. Bourlarda 5.

LOKAL KOMITETU PPS NA LEWANDÓWCE przeniesiony został na ul. 3 Maja 17 do większej i obszerniejszej sali. Sekretariat czynny jak poprzednio: we wtorki, czwartki i soboty. Towarzysze i sympatycy proszeni są o częste odwiedzanie lokalu.

RADJO LWOWSKIE

Sobota 4 lutego

11:40: Przegląd prasy. 11:50: Komunikat meteorologiczny. 11:58: Sygnał czasu. 12:10: Gramofon. 13:10: Komunikat meteorologiczny. 13:15: Poranek szkolny. 15:10: Komunikat gospodarczy. 15:25: Wiadomości wojskowe. 15:35: Obrazki słuchowiskowe dla dzieci. 16:00: Audycja dla chorych i koncert. 16:40: „O rodzinie wojskowej“. 17:00: Nabożeństwo z Ostrej Bramy w Wilnie. 18:05: Koncert kameralny. 19:00: „Świat Aldousa Huxley'a“ — feljton literacki Ostapa Ortwin. 19:15: Rozmaitości. 19:30: „Na widnokręgu“. 19:45: Dziennik radiowy. 20:00: Muzyka taneczna z Warszawy. 20:40: Wiadomości sportowe i dodatek do dziennika radiowego. 20:50: Muzyka lekka z Warszawy. 22:05: Koncert szopenowski z Warszawy. 22:40: Feljton z Warszawy. 22:55: Komunikaty. 23:00: Muzyka taneczna mandolinistów. W przerwie: Wiadomości z kraju dla członków polskiej ekspedycji polarnej na Wyspę Niedźwiedzi. 23:35—24:00: Dalszy ciąg muzyki mandolinistów.

Niedziela 5 lutego

10:00: Nabożeństwo. 11:45: „Dzień polskiego misjonarza w Indiach Południowych“. 11:58: Sygnał czasu. — 12:10: Komunikat meteorologiczny. 12:15: Poranek symfoniczny z Filharmonii warszawskiej. 14:00: Pogadanka rolnicza. 14:20: „Z wierchów podhalańskich“. 14:50: „Tamte żywiołowe drobia“. 15:10: Koncert mandolinistów z Warszawy. 16:00: Program dla młodzieży — Piąta wesoła niedziela radiowa. 16:25: „Echa czwartej wesołej niedzieli radiowej“. 16:45: „Agata“. 17:00: Radio-rewia dla dzieci. 17:35: Wesoły kat dla żołnierzy i dla zmilitaryzowanych cywili. 18:00: „Koszalk-opalki“. 18:15: Bracia Langnerowie (pierwsza część). 18:25: „15 minut przy telefonie kawiarnianym“. 18:40: Bracia Langnerowie (druga część). 19:00: Rozmaitości urozmaicone. 19:25: Słuchowisko z Krakowa: „Jeden Bubi i dwóch Bobi“. 19:55: Lwowski komunikat sportowy. 20:00: Koncert popularny z Warszawy. 20:50: Wiadomości sportowe. 21:00: „Przepraszam, kłóredy i dzie się na ul. Kapielnej“. 21:15: „Nasz kabaret“. — 22:00: „Jedziemy do Krakowa na dancing!“ (muzyka taneczna). 23:00: „Nasz kabaret“ (część druga). 23:50—24:00: Karnawałowy finał: „Powrót walca“. Następna szósta Wesoła niedziela radiowa: „Niedziela śledziowa“ dnia 5 marca.

— 000 —

OGŁOSZENIA

Już rozpoczęta wielka posezonowa sprzedaż

Obuwia wszelkiego rodzaju, damskiego, od zł. 8* — **począwszy, tylko przez jeden tydzień**

w znanym magazynie obuwia **Kracha**, Halicka 15 (w podwórzu) i korzystajcie **Spieszcie**

Pierze i puch, włosień na materace (Rosshaar) artykuły taplerskie, materje meblowe, trawę morską, wkłady druciane do łóżek sprzedaje najtaniej

Fränkel i Lieder, Lwów, ul. Legionów 25 (w podwórzu). Telefon 86-88.

Walne Zgromadzenie

Członków Towarzystwa Zaliczkowego i Oszczędności „**NADZIEJA**“ w Rawie Ruskiej, stow. zarej. z ogr. por. we Lwowie w Likwidacji

odbędzie się dnia 19 lutego 1933, o godz. 15, a w razie braku kompletu dnia 21 lutego 1933, o godz. 18, w mieszkaniu likwidatora p. Isaka **Lewera**, Lwów, ul. Żółkiewska 23

z następującym porządkiem dziennym:
 1) Sprawozdanie likwidatorów i Rady Nadzorczej z czynności i rachunków za lata 1931, 1932 i 1933 i udzielenie absolutorium;
 2) Wykreślenie Firmy z rejestru sądowego;
 2) Wnioski członków.

Lwów, w lutym 1933.

ISAK LESEK
 LIKWIDATOR.

SILLESIA ? nie jest to zagadka lecz nazwa

Domu meblowego który sprzedaje meble na spłaty po cenach ściśle gotówkowych **Lwów. Brajerowska 3**

Spółdzielnia Introligatorów

z ogr. odpow.

we Lwowie, ul. Bourlarda L. 2.

Telefon 57-25.

KUPNO I SPRZEDAŻ

WIELKA RADOŚĆ — ZA MAŁO PIENIEDZY, możecie sprawić swoim dzieciom, kupując im **BUCIKI-SNIEGOWCE**, lub ciepłe pantofle domowe z Specjalnego Magazynu Obuwia dla Dzieci: Młodzieży **Al-Sa-Du**, Lwów, ul. Sykstuska 19.

OBCENIE SPRZEDAJEMY pozostałe po sezonie suknie od 15 zł., płaszcze od 25 zł. — wszystkie inne towary bardzo okazjnie. Magazyn: **JAKÓB POSAMENT**, Lwów, Akademicka 2 (Hotel Georgea).